

LAOSO KOMUNISTAI NESILAIKO PALIAUBU

KENNEDY ŽADĖJĘS NAUJĄ INVAZIJĄ Į KUBĄ, TVIRTINA JOSE MIRO CARDONA

JAV neleis užsienio pabėgėliams nurodinėti, kokios politikos laikytis, atsakė valstybės departamentas

MIAMI. — Fidel Castro gali užfiksuoti naują politinį laimėjimą, pasirodžius, kad jo priešai antikomunistai, pabėgę į Ameriką, pasidarė ir Amerikos vyriausybės priešais. Dr. Jose Miro Cardona, kubiečių revoliucinės tarybos pirmininkas, tai įrodė, užsipildamas ant prezidento Kennedžio 23 puslapių memorandumo paskelbim, revoliucinės tarybos posėdy.

Miro Cardona buvo keletą mėnesių Fidel Castro valdžios premjeru 1959 metais, paskui ambasadorium Washingtone ir Madride, kol ryžosi bėgti, pamatęs Castro nusistatymą sukurti komunizmo keliu. Amerikoje Cardona apjungė beveik visas kubiečių politinių pabėgėlių grupes į revoliucinę tarybą. Washingtonas jo tarybą laikė lyg savotiška kubiečių egziline vyriausybe.

Pasitraukė iš vadovavimo

Miro Cardona pasijuto susikompromitavęs prieš kubiečius, kai JAV vyriausybė griežtai griežtų priemonių prieš kubiečių kovotojų grupes, kad jos nedarytų ginkluotų žygių prieš Kubą ir Sovietų laivus.

Jis nestojo ginti Kennedžio vyriausybės nuo kubiečių kaltinimų, bet užsipuolė ant jos už pasižadėjimų sulaužymą, už taikingos koegzistencijos politikos su Kuba palaikymą.

Jis savo rašte tvirtina, kad prezidentas Kennedy tuoj po nepasisekusios Kuba invazijos 1961 m. balandžio 17 dieną, pažadėjo organizuoti naują invaziją į Kubą. Prezidentas užtikrinęs tinkamą vietą kubiečių kovotojams invazijos avangarde. Kubiečių vadams buvęs duotas pažadas dalyvauti invazijos planavime.

Tokiais kaltinimais prezidentui Kennedžiui Miro Cardona teisingai kubiečių revoliucinės tarybos posėdy, kodėl jis pasitraukia iš vadovavimo.

Paneigė Cardonos kaltinimus

Valstybės departamentas paneigė Miro Cardonos tvirtinimus, kad prezidentas būtų žadėjęs daryti antrą invaziją į Kubą. Jei Amerika paisytų jo reikalavimų, ji tikrai įsiveltų į karą, kurio ji stengiasi visais būdais išvengti.

JAV vyriausybė nemananti palikti savo šalies politikos užsienio pabėgėlių valiai. Valstybės departamentas Kubos reikalavimų vedėjo Hurovich padėjėjas Greenfield tvirtino, kad Miro Cardona reikalavo iš prez. Kennedžio \$50 mil. invazijos pajėgoms organizuoti.

“Miami News” rašo, kad prezidento brolio Robert galvoja Cardoną ištremti iš Amerikos, kaip politinį pabėgėlį, nedraugišką šalies vyriausybei. Tai pareisį nuo to, ar Cardona pasakels ištais savo kaltinamąjį raštą iš 23 puslapių.

Rungtynės dėl Indonezijos

JAKARTA. — Beveik tuo pačiu laiku į Indoneziją atvyko stiprinti draugystę Sovietų karo ministeris maršalas Malinovskis ir komunistinės Kinijos prezidentas Liu Shao-chi. Aišku, kad Maskva ir Pekingas stengiasi patraukti Indoneziją, kaip didžiausią po Indijos neutralistų valstybę, savo pusėn.

IS VISO PASAULIO

Castro važiuos į Maskvą

HAVANA. — Fidel Castro priėmė Chruščevo kvietimą atvažiuoti į Sovietų Sąjungą, pasiūlydami savo akimis komunistinės tvarkos rezultatus ir apsvaryti santykius tarp šių dviejų valstybių. Kubos “prezidentas” Osvaldo Dorticos, armijos ministras Raul Castro, Fidel brolis, jau yra svečiavęsi Maskvoje.

Sąmokslas prieš prez. Duvalier

PORT AU PRINCE, Haiti. — Policija susekė karininkų sąmokslą nušauti prezidentą Francois Duvalier antradienį paradede, kuris buvo suruostas jo gimtadienio proga. Du karininkai buvo areštuoti, kiti trys pabėgo į Brazilijos ambasadą. Prez. Duvalies yra pasidavęs nepopuliarumui diktatoriui, santykiai su JAV yra labai blogi.

Areštuojama kariškius Argentinoje

BUENOS AIRES. — Numalšinus sukilimą, Argentinos valdžia areštavusi 662 armijos karininkus ir 1,200 puskarininkų už dalyvavimą sukilime. Sukilėliai buvo aršūs antiperonistai, kurie mano, kad Peronas gali grįžti į valdžią demokratiniu keliu, per rinkimus birželio mėnesį.

Streikas Ispanijoje

MADRIDAS. — Pietų vakarų Ispanijoje, netoli Cadix sustreikavo 4,000 darbininkų vynuogynuose. Jie reikalauja didesnio atlyginimo. Katalikų darbininkų sąjūdžio žurnalas Jutentud Obrera išvardijo darbininkų konfliktus su valdžia Barcelonoje, Madride ir gana drąsiai pasisakė prieš “karo lauko teismo” metodų naudojimą derybose su darbininkų unijomis, sindikatais dėl darbo sutarčių.

Nepripažįsta žmogui teisės gaminti lietu

Gali nepatikti Dievui, sako reformų teologas Afrikoje

CAPETOWN, Pietų Afrikos Unija. — Olandų reformų bažnyčios laikraštis “Kerkbode” buvo aiškina, kad dirbtinis lietus pažeidžia Dievo teisę valdyti gamtos elementus.

Tokios nuomonės buvo reformų kunigas J. Vollgraff. Savo laiške minėtam bažnyčios laikraščiui jis argumentuoja bibliniais posakiais, kad sausra yra Dievo bausmė už nuodėmes.

“Kerkbode”, minėtas reformų laikraštis, atsakė, jog žmogaus pajėgumas valdyti elementus yra ribotas. Ir lietu gaminant susidaranti pūki progna melstis, kad Dievas suformuotų tinkamus debesis.

Londono policija bando sulaukyti taikos žygiuotojus, kurie į savo protesto eiseną sutraukė apie 35,000 žmonių. Keli protestuotojai buvo areštuoti.

US STEEL KORPORACIJA PAKĖLĖ KAINĄ

Plieno pramonė pabrangins veik visą šalies gamybą

NEW YORKAS. — Šeštoji plieno korporacija, kuri pakėlė kainas savo gaminiams kaina, buvo pati didžiausioji — United States Steel. Kainų pakėlimas svyruoja tarp 4 ir 10 dolerių už toną, vidutiniškai \$6, tiek pat, kiek US Steel norėjo pakelti pernai.

Yra tik dienų, savaitių klausimas, kada prie kainų kėlimo prisidės likusios kompanijos. Pamažu naujos, padidintos kainos bus pritaikytos vis kitiems plieno gaminiams. Iš pralaimėtos dvikovos su vyriausybe praeitais metais plieno magnatai pasimokė — nekelti iškart kainų visiems savo produktams. Prezidentas Kennedy savo pareiškimu Velykų išvakarėse turėjo pripažinti, kad tam tikroms aplinkybėmis tam tikrų plieno gaminių (“selected”) pabranginimas yra suprantamas ir pateisinamas. Jis nepateisina visuotinio pabranginimo (“across-the-board”).

Pelnai sumažėjo perpus

Republic Steel, skelbdama pirmadienį kainų pakėlimą, pateikė skaičius, rodančius, kad 1958 metais įdėtas kapitalas davė 6% pelno, o praeitais metais apie 3%. Kongreso ekonominių reikalų komitetas kitą savaitę išstirs, ar plieno kompanijos negali pasiūlyti esamu pelnu, nors jis ir daug mažesnis už pelnus prieš 5-6 metus.

US Steel korporacijos atstovas antradienį aiškino, skelbdama kainų pakėlimą, kad tai buvo būtina, norint padengti padidėjusias gamybos išlaidas ir išlaikyti gamybą tinkamoje aukštumoje.

Iš didžiųjų kompanijų, kurių kainos dar nebuvo pakeltos, yra Bethlehem, Jones and Laughlin, Inland ir Kaiser korporacijos. Pastarosios dvi korporacijos pernai sumušė US Steel užsimojimą pakelti kainas. Jos dabar neigia gandus, kad jų nusistatymas tebėra iš pernelyg didelių metų.

— Indonezijos kariuomenė pagavo 87 karius iš fanatiško Darul Islam sąjūdžio šiaurės Cebu saloje. Valdžia per 10 metų nepajėgė išnaudoti šių maitininkų, kurie savo nepasitenkinimą Sukarno valdžia išlieja kaimiečių žudymu, jų sodybų naikinimu.

Naujasis Kanados premjeras Pearson

Istorijos profesorius, Nobelio taikos premijos laureatas

OTTAWA. — Palyginus su konservatorių partijos vadu Diefenbakeriu, naujasis premjeras, liberalų partijos pirmininkas Lester Bowles Pearson, yra blogesnis kalbėtojas masiniuose mitinguose. Kaip intelektualas, Pearson visų pirma nekencia mitingines gražilystes, nes jis atsiduoda demagogija, o kita, jis šios politikos “dovanos” neturi.

Lester Pearson daugiausia imponuoja, kai jis kalba mažam klausytojų rateliui. Jo manieros, dėstymas, argumentacija yra ne “praktiško politiko”, bet politinių mokslų teoretiko, istoriko. Jis eilę metų buvo istorijos profesorium Toronto universitete.

John Diefenbaker, kriminalinių bylų advokatas, gražilystės talentus pritaikė politikai. 1958 metais rezultatai buvo traukiantys — konservatoriai laimėjo rinkimus negirdėta persvara Kanados istorijoje. Tie patys talentai pernai ir šiemet nebeatnešė laimėjimo Diefenbakeriui.

Diplomatas, pasaulinė asmenybė

Diplomatinę karjerą Lester Pearson pradėjo užsienio reikalų ministerijoje prieš karą. 1945-46 metais buvo ambasadorium tai Washingtone, tai Londono. Paskyrus užsienio reikalų ministru padėjėju, jis 1948 metais kandidatavo į parlamentą ir buvo išrinktas, kaip liberalų atstovas.

1952-53 metais, esant užsienio reikalų ministru, jis buvo išrinktas Jungtinių Tautų susirinkimo pirmininku. 1956-7 metais Pearson atliko svarbų diplomatinį vaidmenį taikos atstatyme Artimuosiuose Rytuose tarp Izraelio, Anglijos, Prancūzijos iš vienos pusės ir Egipto — iš kitos. JT taikos armija, pasiųsta į Gazos sritį saugoti Izraelio — Egipto pasienį, ir darba tebėra ten sargyba. Už šias pastangas Lester Pearson 1957 m. buvo pagerbtas Nobelio taikos premija. Jis yra metodistų pastoriaus sūnus, gimęs prieš 66 metus.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Sovietų pianistas Aškendzi ir žmona, atvykę į Angliją, nutarė nebegrįžti namo ir pasilikti Anglijoje kaip politiniai emigrantai.

♦ Floridos pakraščiais, tik 4 mylias nuo krantų ir prezidento Kennedžio vilos praplaukė į Kubą Sovietų “žvejų laivas”, aprūpintas radarais ir kitokiais elektroniniais aparatais. (Neutralūs vandenys prasideda 3 mylias nuo krantų).

♦ Šveicarijos fed. teismo prokuroras paruošė bylą dviem Izraelio agentams. Jiedu bandė šantažu, grasinant šeimos nariams, priversti vokiečių mokslininką grįžti iš Egipto, kur jis dirba lėktuvų konstruktorium.

♦ Puošnaus Paryžiaus viešbučio bare Saudi Arabijos karaliaus sekretorius susibarė su karaliaus pusbroliu, išsitraukė revolverį ir jį nušovė. Karalius yra atvykęs į Paryžių gydytis.

♦ Ketvirta savo didumu Amerikos plieno kompanija Jones and Laughlin pakėlė kainą kai kuriems plieno produktams.

♦ Brig. generolas Bernard Davy, 47 metų, iš Atlanto, Ga., susibarė su žmona, kodėl ji laiku neužpildė mokesčių deklaracijos. Viena šūvį paleido į žmoną, kitą — sau. Žmona nugabenta į ligoninę ir netrukus pasveiks, o vyras mirė vietoj.

Gyvenimas be inkstų

Gydymas kainuoja \$10,000 per m.

ATLANTIC CITY, N. J. — Inkstų ligos fondacijos atstovas dėstė šios srities specialistų suvažiavime apie surastą būdą gyventi žmogui be inkstų arba su gedytais inkstais.

Švedų ligoninėje Seattle, Wash., ir Washingtono universiteto medicinos mokyklos ligoninėje daryti eksperimentai davė gerų vaisių. Pacientas turi du kartus per savaitę vykti į ligoninę. Procesas esąs tuo tarpu komplikuo- tas ir brangus. Per metus reikia išleisti \$10,000.

PATHET LAO KAREIVIAI SUSIKOVĖ SU NEUTRALISTAIŠ BAN KOSI MIESTE

Laukiama pilietinio karo Pietryčių Azijoje

VIENTIANE, Laosas. — Komunistų kariuomenė (Pathet Lao) antradienį išmušė neutralistų kariuomenę iš Ban Kosi miestelio, netoli strateginės svarbos srities Plaines des Jarres. Pasitikėjimas komunistais dar daugiau sumažėjo. Pirmadienį jų politinis vadas princas Souphanouvong žadėjo laikytis paliaubų, bet vargu jis gali juos suvaldyti, nes yra žinoma, kad įsakymus duoda šiaurės Vietnamas.

Teisėjas Osterman likerio skandale

Gubern. Rockefeller paliepė pasitraukti iš tarnybos

NEW YORKAS. — Valstybės likerių valdybos kyšių, papirkėjų skandale iškyla vis naujų figūrų. Pirmadienį gubernatorių Rockefelleris paliepė pasitraukti iš \$26,000 metinės tarnybos valstybės ieškinių teisėjui Melvinui Ostermanui, 60 metų, atsisakius kooperuoti su prisiekusiųjų teismu, narpliojančių šią bylą, vadovaujant apylinkės prokurorui Fr. Hoganui.

Osterman buvo respublikonų politikierius Manhattan vakarinėje dalyje per 30 metų. 1961 m. Rockefelleris jį paskyrė minėtono tarnybon. Prisiekusiųjų teismas prašė Ostermaną pasisakyti, ką jis žino apie sąmokslą papirkti vieną likerio valdybos tarnautoją, bet jis atsisakė.

Sovietų rašytojai nesilaiko gairių

Draugas nekrasovas nutolęs nuo partijos linijos

MASKVA. — Ukrainos komunistų partijos sekretorius ir politbiuro narys Nikolai Podgorny pripažino, kad valdžiai nelengva suvaldyti rašytojus, ypač tikrus komunistus, kurių taip lengvai neapšauksi reakciniais, nacionalistais.

Pavyzdžiui, Viktor Nekrasov, 51 metų. Jam prikašamas buržuazinis objektivizmas, parodytas po kelionių po Italiją ir Ameriką. Jis yra senas komunistas, raudonosios armijos karininkas, “Stalingrado apkasų” romano autorius. Tokius sutramdyti sunkiausia.

Nepasimokęs iš Nikitos

Nikolai Podgorny klausė Ukrainos rašytojų suvažiavime, kokią išvadą Nekrasovas padarė iš Chruščevo pamokslų kultūros darbuotojams apie socialistinį realizmą kūryboje. Atrodė, kad nieko iš to nepasimokęs ir jokių išvadų nemanąs daryti. Klausytojai girdėję Nekrasovo žodžius, esą jam kaip rašytojui ir komunistui garbė neleidžianti pripažinti prie klaidų. Tai esą juo keičia, kai jis save laiko komunistu.

Nekrasov kalbėjęs, kad jis rašys tik teisybę, didžiąją teisybę, tikrąją teisybę, už kurią kariavęs Stalingrado apkasuose. Bet ką jis sako ir rašo, atsiduoda buržuaziniu anarchizmu. Liaudis ir partija to netoleruos, pagrasė Podgorny. Nekrasovas pateko nemalonėn už romaną, “Kira Georgievna”, kuris buvo pernai išleistas New Yorke.

Pathet Lao atstovai kaltina neutralistų armijos vadą gen. Kong Le už paliaubų nesilaikymą. Sekmadienį jis žadėjęs pasitraukti geruolu iš Ban Kosi ir Dong Dan miestelių. Paskui pakeitęs savo nuomonę. Komunistai, buvę jo draugai, tada ėmėsi ginklo. Gen. Kong Le karėiviai atsitraukė į Ban Hou, pusiaukelį tarp Plaines des Jarres (Plain of Jars) ir šios srities sostinės Xieng Khouang, iš kurios neutralistai buvo išvaryti prieš savaitę.

Dar nėra pavojaus Tailandui

Nors mūšiai nėra dideli ir dar nepareikalavo didesnių aukų, bet jų pakako įrodymui, jog komunistais negalima pasitikėti. Jie siekia užvaldyti visą Laosą arba bent šiaurinę dalį, ir tik laukia progos.

Washingtono kalbama, kad artimiausiom dienomis gali prasidėti smarkesni mūšiai ir įsiziiebtis iš naujo pilietinis karas. Bet skubaus ir tiesioginio pavojaus Tailandui nėra. Valstybės sekretorius George Ball pasakojo antradienį korespondentams, kad JAV vyriausybė negalvoja siųsti karių į Tailandą.

Užpreitais metais, kai išsiplėtus pilietiniam karui Laose komunistai (Pathet Lao) priejo Tailando sienos, Amerika buvo pasiuntusi keletą tūkstančių karių. Atstacius taiką Laos, amerikiečiai iš Tailando pasitraukė.

Mirė prof. Sezemanas

Kovo 30 d. Vilniuje staiga mirė Vilniaus V. Kapsuko vardo universiteto profesorius, filosofas, Vosilijus Sezemanas. Gimęs 1834 m. gegužės 30 d. Viborge. Mokslo gilinęs visoje eilėje universitetų, 1923 m. buvo pakviestas Lietuvos universiteto (vėliau — Vytauto Didžio) humanitarinių mokslų fak. filosofijos katedros e. ord. profesorium, 328 m. pakeltas į ord. prof.

Antrajame bolševikmetyje jis buvo kelis metus ištremtas į Sibirą, iš kurio vėl grįžo į Vilnių. (“Tiesos”, 78 nr., teigimu, vėlonis iki pat mirties aktyviai dirbo mokslinį tiriamąjį darbą). Gilus filosofas, Sezemanas yra praturtintas lietuvių filosofija. Jis gilinosi ir į gamtos mokslus, ypač biologiją. Parašė daug mokslo veikalų, paskelbė mokslinių straipsnių. Balandžio 2 d. palaidotas Karių kapinėse Vilniuje. (E)

♦ Austrų katalikų bažnyčios galva kard. Koenig netrukus kelias kaip popiežiaus įgaliotinis į Budapeštą išsikaltė su kardinolu Mindszenty apie jo ateitį. Kardinolas yra nuo 1956 m. revoliucijos prisiglaudęs JAV pasiuntinybė.

— Balandžio 5 d. Lietuvoje pamirėtos poeto Julius Janonio 67 gimimo metinės. Jis pavadintas proletarinu poetu. (E)

GEROS NAUJIENOS KNYGŲ LENTYNOJE

Kad lietuviška daina nenutilų

Kas ir be priminimo žino, bet dar geriau, jei dar kartą bus priminta, jog reikia mūsų leidinių savai lietuviškai dainai populiarinti ir išlaikyti, kad iševitoje ta daina niekada nenutilų. Turiu galvoje prie rankos turimus kelis vėliausius leidinius mūsų chorams ir šiaip iš gaidų dainuoti mokantiems.

ŠEŠI JUOZO BERTULIO KŪRINIAI. Kažin, ar labai daug kas žino, kad Chicagoje turime vieną produktingiausių lietuviškos dainos ir muzikos puoselėtoją ir neilstantą kūrėją, kompozitorių Juozą Bertulį? Štai prie rankos šeši sapirografu išleisti sąsiuviniai, iš kurių penki kompozicijų kūriniai dainai ir fortepionui, o šeštasis visas paskirtas Juozo Bertulio iki šiol sukurtų darbų katalogui. Nustebutumėte pamatę, ko ir kiek šis reatas žmogus yra sukūręs!

Kataloge veikalai paskirstyti į daugiau kaip tuziną skyrių: Religinė muzika; Kantatos; Balletai; Operetės ir kt. sceniniai veikalai; Dainos — vyrų chorui, moterų chorui, mišriam chorui, solo; Buities fragmentai; Melodeklamacijos; Masiniam dainavimui; Mokyklinio amžiaus vaikams; Vargonams solo; Simfonijos ir kamerinė muzika; Kontrabasui solo, violonceliui solo; smuikui solo, fortepionui solo; Jauniems pianistams; Svetimomis kalbomis ir Lietuvoje likusiųjų kūriniių sąrašas. Veikalai visi turi savo serijinius numerius ir aukščiausias jų kataloge yra 219, reiškia tiek dalykų Juozas Bertulis per savo apskritą, bet palyginti dar jauną amžių yra sukūręs!...

Kiti minėtieji 5 sąsiuviniai yra: 1) Sinfonieta-Etude. Bito-

nalinis 4 rankoms pianu skambinti, Opus 134, Nr. 161; 2) Kaipgi nemylėti. Kvartetas su fortepiono pritarimu, žodžiai Dagilio, gaidos ir tekstas, sukurtas dar Klaipėdoje 1929 m., atgaivintas Los Angeles 1955 m.; 3) Oi, paliaukit, rugučeliai, trims lygiems balsams ir fortepionui, žodžiai Pr. Vaičiūčio, gaidos ir tekstas; 4) Ave Regina Caelorum, mišriam chorui ir vargonams, gaidos ir lotyniškas tekstas; 5) Mūsų besparniams paukščiukams čiulbuonėliams, 26 dainelės vienam, dviem ir trims balsams. Tai yra labai vertinga dovanėlė liuanistikos mokykloms ir namie dainos ir muzikos besimokantiems jauniems lietuviukams ir lietuviutėms. Visos dainelės su gaidomis ir tekstais.

Autorius pastebi, esą nors didesnioji dainų dalis parašyta dviem arba trimis balsams, bet visas galima dainuoti vienbalsiai. Kokių čia dainelių nėra — nuo "Mokyklos varpelio" ir "Aš esu lietuvis", "Zvirbliu", "Strazdelio" iki "Skauto" ir "Pažaislio bokštų". Ir pigu, tik po 30 centų sąsiuvinis. Kur gauti? Pažymėta: pas Karvelį.

LĖK SAKALELI, naujas dainorėlis, kurį Juozui Kreivėnui sudarėdavus išleido Pirmosios Dainų Šventės Rengimo komitetas pernai rudenį. Dainorėlyje yra specialios komisijos atrinktos 84 liaudies dainos ir labiausiai mėgiami dainuoti lietuvių kompozitorių kūriniai.

Knygelė tvirtai įrišta, patogiai susęgta ir tinka kišenėje nešioti. Gaunamas Liet. Muzikologijos Archyve, 2845 W. 54 Street, ir Karvelio knygyne, Bridgeporte.

Baltųjų Rūmų vartai buvo atidaryti publikai, tradicijom vėlykinių kiaušinių riedinėjimui pievele.

Mūsų naujausia ir seniausia istorija

Alekso Ambrozės, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA, 1869—1959. Leidžia Chicago Lietuvos Literatūros Draugija. Jau galima pamatyti ir apčiuopti, nes atmuštas spausdinamojo tomo pirmasis lankas, su tokiais skirniais: Chicago — svarbus pramonės ir kultūros centras. Pirmieji Chicago lietuviai; Didysis Lietuvos vėliavnešis Kenkelis; Tilžės lietuviai galėje įkurti Bridgeportą ir Pirmas lietuvis biznieriūs.

Ne vien intriguojantys pavadinimai, bet dar labiau pats turinys, dėl kurio autorius Aleksas su didžiausiu pasišventimu ir kantrybe darbovis per eilę metų, kol pagaliau sukondensavo į nepaprastai įdomios istorinės knygos formą. Knygos formatas didokas — 9x6", popierius labai geras, spauda švari ir lengvai skaitoma, knygos didumas, bijau pasakyti, bus kažkas daugiau negu 600 puslapių! Tam kartui tiek.

Lithuanian Quarterly, LITUANUS. Volume VII, Number 4, 1962. Turinys: Marijos Gimbutienės, žymios mūsų archeologės mokslininkės, ilga studija apie Baltų (prūsų, lietuvių ir latvių) prosenovės tikėjimą. Straipsnis paimtas iš greitu laiku anglų kalba pasirodysiančios Dr. Gimbutienės knygos: The Balts in Ancient Peoples and Places series. 2) Tai nepaprastai įdomi ir kiekvienam lietuviui svarbi informacija, autorės surankiota iš iki šiol daugeliui nežinotų istorinių šaltinių ir archeologijos radinių studija. Čia yra studija apie naujai pradėtas tyrinėti senovės lietuvių šventes — Alkas, šventuosius gojus, šventnamius ir "šventuosius vyrus" krives, krivačius, apie mirusiųjų balzamavimą, šermentis ir būdynes (nuo žodžio "šerti — būdyti") ir raudas, laidojimo ceremonijas (lavonų kremaciją), vėles, Vėlinės ir velnius, dausas (dangų) ir Dievą "įvairiose asabose" k. a. Žemyna, Žemėpatis, Dimstipatis, Laukpatis (sargis), Vaižgantas, Laima, Perkūnas ir visas katalogas mažų mažesnių gamtos jėgų įsameninimų. Žodžiu, ši studija, o juo labiau kada pasirodys pati knyga labai didelis žingsnis į aiškesnį supratimą ir pažinimą mūsų tautos proaištiskosios senovės, apie kurią iki šiol tiek skaudžiai mažai bežinojome.

Straipsnio pabaigoje yra sužymėta net 43 šaltiniai, kuriuose galima rasti medžiagos šiais klausimais. Šiame numeryje yra ir daugiau žinotinų dalykų, k. a.: Jono Balio; Svarbenieji veikalai apie Pabaltijo valstybes ir dviejų knygų recenzijos — Apie Pabaltijo valstybių susiformavimą ir Sovietų politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

KARYS — pasaulio lietuvių karių — veteranų mėnesinis žurnalas Nr. 4. Karys jau kurs laikas kaip duoda rimtų rašinių iš lietuvių tautos istorijos, ypač apie lietuvių istorines ko-

vas, ir gausiai straipsnių iš mūsų tautos naujausios praeities kovų ir žygių.

Šiame balandžio mėn. numeryje yra ilga, išsami O. Žadydo studija "Lietuviškosios Divizijos žygiai Raudonosios Armijos sudėtyje" su jos nueitų kryžiaus kelių žemėlapiais; S. Griežės-Jurgelavičiaus; Lenkų raiteliai Nočioje; O. Urbono; Didžiojo Šiaurės Karo frontas Lietuvoje, antroji dalis (apie karą su švedais) ir Vyt. Širvido "Lemtingas 1914 m. rugpjūtis" (apie I Pasaulinio karo veiksmus).

H. Tautvaišienės: TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE, ALSS Literatūros Fondo išleista 138 pusl. knygelė, kurios visa laida, rodos, jau visiškai išparduota. Šioje suglaustoje knygelėje yra nepaprastai nuosekliai, vaizdžiai ir šurpiai realistiškai aprašyti faktai, faktai ir dar faktai apie didžiausią žmonijos istorijoje genocido aktą, kokį per visą eilę metų vykdė komunistinė Rusija, tremdama iš savo pagrobtų kraštų ir planingai naikindama tūkstančių tūkstančius jai nepalankių arba galinčių būti nepalankių žmonių kitataučių, jų tarpe ir dešimčių tūkstančių lietuvių.

Perskaičius norėtusi patarti, kad kiekvienas mūsų laikraštis turėtų knygelę pažodžiui perspausdintų ir kad mūsų veiksniai būtų ir nedelsdami išverstų į anglų kalbą ir išleistų, jei dar to nepadarė. J. Pr.

Lietuviški margučiai Muencheno parodoje

Velykoms artinantis, Muenchene-Ludwigsfelde (čia gyvena įvairių tautybių tremtiniai, nemažai ir lietuvių) buvo surengta ir balandžio 12 d. uždaryta tarptautinė vėlykinė paroda. Ji vyko Caritas-Freizeitheim patalpose, joje su vėlykiniais margučiais, kitais tautiniais papročiais pasirodė daug tautybių, jų tarpe ir lietuvių.

Didelį pasisekimą turėjo lietuviškieji margučiai — jų, drauge su lietuviška lėle nuotrauka buvo įdėta žymiausiame Bavarijos ir Pietų Vokietijos dienraštyje "Sueddeutsche Zeitung" (78 nr.). (E)

WILLOW SPRINGS, ILL.

Jei nebūčiau gimęs airišiu, norėčiau lietuviu būti...

Taip pasakė Willow Springs burmistras Rust, nuvykęs pas jį skautų atstovams pasikalbėti dėl pirmosios lietuvių gegužinės.

Mat, pavasaris visus vilioja į gamtą, o skautai šį jausmą pajunta pirmieji ir sekmadienį — gegužės mėn. 5 d. rengia pirmą išvyką į gamtą — Willow Springs, valstybinį parką 4 nr., (jis dar vadinamas Buffalo Grove 4 nr., kurs yra šiaurės vakariniame kampe 87 gatvės ir Kean Ave. Įvažiavimas į šį parką yra Kean Ave. ir iš 87 gatvės. Willow Springs burmistras Rust, kurs kaip tik šiomis dienomis švenčia 35 metų burmistravimo jubiliejų ir yra vedęs lietuvaite, pažadėjo šioje pirmoje lietuvių gegužinėje dalyvauti ir ją globoti, o skautukams prie lauzo papasakoti įdomių nuotykių.

Burmistro tėvas čia buvo medicinos daktaras. Nors burmistras jokio doktorato neturi, bet ne vien vietos gyventojai, o ir oficialūs valdžios žmonės raštuose jį vadina daktaru. Burmistras yra labai patenkintas savo žmona — lietuvaite ir visiems ją geria, o ypač jos gaminamą maistą, tik visa hėda, kad jo labai daug ir dažnai — vis valgyk ir valgyk — pasakė lietuviš-

ka. Žmona — Sofija Rust priešais tautinių kapinių turi užėigą, kur virsuje tauriųjų gėrimų yra sukryžuotos JAV ir Lietuvos vėliavos.

Tarp kitų programos punktų, skautų rėmėjas, buvęs tarptautinis šaudymo meistras ir Lietuvos čempionas, Vytautas Reivytis, praves konkursinį šaudymą iš indėniškų lankų. Netoliese yra arklų ūkis, kur galima išsinuomoti arkį. Kas turės pinigų ir noro, galės pasijodinėti.

Parke yra automobiliams pasistatyti asfaltuotos vietos, pakankamai stalų su suolais, grįsta vieta šokiams, kuriems gros skautas-akademikas Tričys, vandens pompa, maistui gamintis ugniavietė ir kiti patogumai.

Nuo gegužinės victos, visai netoli yra Lietuvių Tautinės Kapinės. Kas neturi ten palaidotų savų artimųjų, vistiek visiems bus įdomu apsilankyti, pamatyti Dr. Vinco Kudirkos paminklą, Lietuvos Respublikos Prezidento Dr. Kazio Griniaus, aušrininko Dr. Jono Šliupo ir kitų garbingų vyrų palaikus.

Gegužinė rengiama ne papipelny mo tikslu, bet kad gamtą būtų gražiai ir linksmai, savų tautiečių tarpe praleisti sekmadienį. Už automobilių pastatymą mokestis nebus imamas, taip pat nebus įėjimo nei jokių kitų mokesčių.

Cicero Kazys P. Deveikis iš Kalifornijos parašė, kad iki to laiko bus grįžęs ir šioje ge-

gužinėje su skaukais tikrai dalyvaus.

Kviečiami iš pat ankstauro ryto visi Čikagos skautų rėmėjai ir prieteliai

Stepas Paulauskas

Iš Joniškiečių klubo susirinkimo

Sekmadienį pas Dirkj įvyko Joniškiečių klubo mėnesinis susirinkimas, kurs dėl Vėlykų švenčių priežasties nebuvo gausus, ir daugelis narių patys negalėdami atvykti, savo dukles atsiantė per kitus narius.

Išskiriant vicepirmininką, valdyba dalyvavo visa. Protokolą priimtas vienbalsiai. Į klubą įstojo du nauji nariai — John A. Klimas ir Shirley Klimas. Smagu matyti, kad į mūsų organizacijas stoja jaunieji.

Pavasario piknikui, kuris įvyks šio balandžio 28 dieną, išrinkta komisija iš J. Klimo, B. Žemgulienės ir J. Sačiauskienės; taip pat išrinkti pikniko darbininkai.

Sekantis klubo susirinkimas pasitaiko Motinos dieną, todėl nutarta tą dieną susirinkimo neturėti, o atidėti birželio mėnesiui, kuris bus pusmetinis ir bus sušauktas atviruokais. kor.

Tas, kas turi daug draugų, iš tikro neturi nė vieno. Aristotelis

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFAYETTE 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%
ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividentai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Retenybė Muzikams, Dainininkams, Chorams

"Naujiuose" yra keli egzemplioriai Miko Petrausko 6 veiksmų operos **EGLĖ - ŽALČIŲ KARALIENĖ** 240 didelių 9 1/2 x 12 1/4 colių puslapių gaidų.

Muzika ir žodžiai parašyti paties Miko Petrausko. Opera 1910 metais parašyta Chicagoje, Gabijos ji 1924 metais išleista Bostone. Mokiniai, mokytojai, chorų vedėjai, dainininkai ir muzika susidomėję asmenys šiandien šią operą gali gauti "Naujiuose" už \$5.00. Jeigu kas nori knyga gauti paštu, tai prie nurodytos sumos turi dar pridėti 50 centų įpakavimui ir persiuntimui. Pinigus prašome pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS
EGLĖ — ŽALČIŲ KARALIENĖ TINKA DOVANOMS

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antradienį " 9 " 4 " "
Trečiadienį uždaryta visa diena
Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 po piet
Penktadienį " 9 " 6 " "
Šeštadienį " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus aptarnavimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Please! Only you can prevent forest fires

TENKA BUDETI, KELTI LAISVĖS BYLĄ, REIKALAUTI LAISVĖS

Pasikalbėjimas su Vliko Pirmininku

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. A. Trimakas, "Eltos informacijų" redaktorius paklaustas, kaip pirm. vertinas šių dienų tarptautinę padėtį, apie tai, kokiu esama galimybių Lietuvos ir kt. pavergtųjų laisvinimo bylai patekti į tarptautinius forumus, kaip vertintina lietuvių veikla PET delegacijoje, atsakė:

Branduolinio karo grėsmės ir jo padarinių baimė yra pasiekusi šiandien tam tikros pusiausvyros. Tiek vakarai, tiek ir Rytai turi pakankamai viso griaušančių ginklų vieni kitus sunaikinti. Abi pusės tai žino ir neva tariaisi dėl nusiginklavimo. Kadangi nėra viena nepasitiki ant- rąja, jų ginklavimasis vyksta toliau. Šioji padėtis verčia abu bloku siekti savitarpės pakantos ir tariamai taikaus sugyvenimo.

Šiuo sumetim, kad ir neat- sisakdyamos savo politikos pagrindinių tikslų ir interesų, JAV ir Sovietų Sąjunga bando laikinai sumažinti kai kuriuos trinties taškus ir atidėti tolimesnei ateičiai esminių problemų sprendimą. Tikimasi, kad laiko tek- mėje tos problemos pačios išsi- spręš arba bent sąlygos joms spręsti palengvės. Vakaruose, be to, daug kas mano, kad tautinis pradas ir laisvės troškimas, kaip galingesni, yra kartu ir patvaresni, negu komunizmas, ir jie laimės. Esą, reikią tik- tai kantrybės išverti ir palaikyti draugiškus santykius su komunistų pavergtaisiais kras- tais, keistis su jais kultūrinėmis vertybėmis ir kelti savo žmonių gerovę.

Sprantama, kad tokio tarptau- tinio posūkio atveju mums tenka budėti ir patiems savo bylą kelti visur ir kiekviena proga primenant ją ir reikalaujant laisvės, ar tai kam patinka ar ne.

Tokia įvykių ir galvosenos raida netiekia, deja, daug vilčių, kad Lietuva, kaip ir kitų pa- vergtųjų tautų, laisvės byla greit patektų į Jungtines Tautas. Tai betgi nereikia, kad mes neturėtume nieko daryti ir savo bylą padėti archyvan. Šia prasme darome žygius ir J. Tau- tų delegacijas informuojame apie padėtį Lietuvoje ir apie

mūsų tautos pastangas atgauti laisvę.

PET atlieka svarbų darbą ir daug padeda Lietuvos bylai kel- ti, jai garsinti ir laisvo apsi- sprendimo teisių gražinimo rei- kalauti. PET kalba visų pa- vergtųjų tautų vardu, kas liu- dija, kad nepriklausomybės sie- kia visos pavergtos Europos tau- tos ir kad vieninga kova yra ga- lima, nežiūrint skirtingumų. PET, be to, turi išteklių ir pa- jėgų, pasišventusių personalą, kuo reikia tik pasidžiaugti.

Užsitęsusi pavergtųjų tautų nedalia ir nemažėjančios kliū- tys joms atgauti laisvę pradeda vis labiau slėgti ne vieną ir mūsų laisvės kovotojų. Tolygiai neigiamai juos veikia neįprastos darbo ir gyvenimo sąlygos, lais- kas ir fiziniai negalavimai. Nors veikti netruksta, bet jėgų jau nebe visada užtenka.

Vis dėlto tenka pasidžiaugti, kad Vasario 16 d. minėjimai šiais metais visur praėjo pakilia nuotaika ir aukų buvo surinkta daugiau, negu pernai. Tai rodo, kad išeivija nėra palūžusi. Pa- sitaikė betgi šen bei ten beveik tuo pačiu metu Fronto ir Talkos suruošti renginiai ar subuvi- mai, kurie nutraukė dalį visuo- menės, tuo sumažindami bend- rųjų minėjimų apimtį, iškilmin- gumą ir aukas. Ateity to reik- tų vengti.

— Beje, teko girdėti apie bu- vsius pasitarimus tarp Vliko ir Pas. Liet. Bendruomenės cen- tro — ką apie juos galite pasa- kyti? Tamstos nuomonė apie kitus veiksmus? Ar numatoma Vlikas stiprinti, pvz. įtraukiant jaunosios kartos atstovus?

PLB vadovai buvo atvykę į New Yorką pasitarti su Vliku dėl bendradarbiavimo. Buvo pa- ieškota būdų kaip tiksliau su- rikiuoti, suglaudinti gretas. PLB, kaip žinoma, rūpinasi pir- miausia lietuvių išlaikymu ir kultūrine išeivijos veikla, bet nepamiršta nė tautos laisvės rei- kalo. Svarbu todėl, kad PLB sa- vo šios rūšies žygius derintų su Vliko atliekamu laisvinimo dar- bu. Dar geriau būtų, kad PLB surastų kelią į Vliką, tada at- pulgtų ir lygiagrečių žygių pa- vojus. Kol kas tokiai vienin- gai laisvinimo organizacijai trukdo toji aplinkybė, kad ne vi- sos mūsų politinės grupės yra Vlike.

ROCKFORDO LIETUVIŲ KLUBO VYRŲ CHORO VALDYBA IR JO PAGALBININKĖS — PATARĖJOS
Iš kairės sėdi: p-lė Stefa Gruodytė, Choro pirmininkas Edvardas Reskis ir p-lė Giedrė Špokaitė. Iš kairės stovi: Jonas Šernas, Justinas Bubelis, Stasys Tikuišis, Vaclovas Mataitis ir Juozas Bacevičius

Dažnai matome lietuvių spau- dos puslapiuose paveikslus: or- ganizacijų valdybas, darbuoto- jus ir įvairius kitokius organiza- ciniame gyvenime pasižymėju- sius asmenis.

Rockfordo Lietuvių Klubo Vyrų Choras, tai menui, Lietu- viškai dainai ir Lietuvos garbei pasiaukojusių žmonių gyvas vienetas. Mūsų vyrai, įgudę visi kaip vienas, nesibijo darbo nei virtuvėje, nei prie bufeto, nei tuo labiau prie gražiojo meno, kaip tai salės išpuošimo ir pan.

Su ALT nesame turėję jokių sunkumų bendradarbiauti. Ne- turėtų jų būti nė ateity. Ilga- metė patirtis rodo, kad šios mū- sų bendrinės organizacijos suge- ba darniai dirbti Lietuvos lais- vės reikalui ir pasitaikančius nuomonių skirtumus be vargo išlyginti.

Diplomatai daug gali Lietuvos laisvės kovai padėti. Pats jų buvimas faktas yra reikšmingas, nors jie ir nevisada gali pasi- reikšti, kaip norėtų. Jų veiklos sąlygos yra skirtingos nuo mū- sų.

Talkos ir Fronto junginiai tu- rimas jėgas ir lėšas skiria pir- mon galvon savo paskirai veik- lai, kuri mažiau yra susijusi su tiesioginiu Lietuvos laisvinimo darbu. Kiekviena betgi veikla, jei ji kelia Lietuvos vardą, pa- laiko tautinę dvasią ir puoselėja tautos meilę, yra vertinga.

Jaunųjų akademikų organiza- cijos savo sudėtimi yra ga- nava margos ir tai trukdo joms įsijungti į vieną kurį laisvinimo veiksnį. Paskirų jų narių talka esame ne kartą pasinaudoję, jos tikimės susilaukti ir ateity. Šiaip Vlikinės grupės turėtų parodyti daugiau iniciatyvos jaunimui įtraukti į savo gretas ir tada jaunimas reikšmingiau įsijung- tų į Vliko veiklą.

— O kas šiuo metu daroma — toliau Vliko pirmininką dr. A. Trimaką paklausk "Eltos inf." redaktoriui — siekiant sustab- dyti komunistinę ofenzivą mū- sų atsparumui palaužti? O ko- kia Tamstos nuomonė dėl kul-

Vyrų Choras turi savo pagel- bininkes — patarėjas, susipaži- nusias su tos srities veikla ir darbais, tai panelės Giedrė Špo- kaitė ir Stefa Gruodytė.

Paskutiniame Vyrų Choro šampano vakare visi svečiai staciai stebėjosi salės išpuošimu ir visi klausinėjo, "Kas buvo jūsų menininkas, architektas?"

P-lės Špokaitė ir Gruodytė ne vien padėjo salę išpuošti, bet jos dar iš didžiųjų krautuvų parti- pino paskolinti brangius kande- liabrus salėje į lubas pakabinti,

daug gėlių ir visokių ornamen- tų, ir visa tai chorui nei cento nekainavo.

Dėlo mes ir norime "Naujie- nių" skaitytojus supažindinti su mūsų Rockfordo organizacijų darbuotojais — jaunomis gra- žuolėmis.

P-lė Gruodytė užima BALF'o kasininkės vietą, o p-lė Špokaitė yra Lietuvių Klubo kasos glo- bėja ir ALTo Rockfordo sky- riaus sekretorė.

Zvalgas

tūrinio bendradarbiavimo su Lietuva?

Maskvos pastangos mus skal- dyti, silpninti mūsų atsparumą komunizmo ekspansijai ir pri- mesti santykius su pavergėju- tarnaiv nedavė ligi šiol jų pa- geidaujamy rezultatų. Be vieno kito asmens kelionės į Lietuvą ir be kelių nevykusių straipsnių spaudoje, nieko žymesnio Mas- kva nėra pasiekusi. Vienas laik- raščių, kuris paskelbė daugiau tokių straipsnių, neteko skaity- tojų paramos. Tai rodo sveiką mūsų visuomenės nusistatymą. Visa eilė Vliko ir kitų organiza- cijų pareiškimų, nukreiptų prieš sovietinę kultūrinę ofenzivą, jos grėsmę sumažino. Šis faktas ta- liau nereiškia, kad turėtume su- mažinti savo budrumą. Nelai- mėję vienu keliu, komunistų agentai gali bandyti kitas prie- mones mūsų atsparumui palau- žti.

Kultūrinis bendradarbiavimas su sovietų pavergtąja tauta ne- buvo ir nebus įmanomas, kol Maskva nepašalins kliūčių ir varžymo laisvai naudotis laisvo- jų pasaulio ir mūsų išeivijos kū- rybiniais laimėjimais. Nieko ne- duos Maskvos patikėtinių ban- dymai suorganizuoti šiuo metu laisvųjų mūsų menininkų pasi- rodymus Lietuvoje ir komunist- nių meno darbuotojų atsilan- kymą JAV ir kituose demokra- tiniuose kraštuose. Visiems pa- kankamai aišku, ko Maskva tuo siekia.

— Kaip atrodo šio mėto Vli- ko veikla?

Pasaulio politikai keičiantis, tenka ypatingai rūpintis ryšiais su tarptautinėmis ir tautinėmis įvairių kraštų organizacijomis, veikėjais, spauda, politikais ir viešąja tų tautų opinija. Ka- dangi J. Tautų specialioji, taip vadinama, Dvidešimt Keturių, Komisija netrukus numato baigti savo darbą Azijoje ir Afriko- je, reikia dėti pastangas, kad to- ji pati komisija nukreiptų savo veiklą prieš sovietinį kolonializ- mą Europoje, taigi ir Lietuvoje. Rūpinamės, kad visuose tarp- tautiniuose suvažiavimuose ar konferencijose būtų keliamas Lietuvos reikalas. Kova su ko- munizmu yra visuotinė, tolygiai turime dalyvauti visur, kur ga- lime, prieš duoti smūgį ir jį verstį gąžinti mūsų broliams atimtasias žmogaus teises ir laisvę.

Informaciniame darbo bare esame apėmę plačiausią barą. Reikia savo propagandinį darbą tobulinti, ir Eltos biuletenius pritaikyti užsienio spaudos ir žinių agentūrų reikalavimams. Svarbu, kad jie ne tikėtai paro- dytų tikrovę Lietuvoje, bet ir savo forma, stiliumi ir kalba skaitytojus patrauktų ir padary- tų Lietuvą jiems artimesnę, įdo- mesnę. Eltos biuletenių redak- torių talentas juose turėtų lais- vai pasireikšti visu savo įman- trumu ir kūrybine galia.

Visos laisvojo pasaulio radijo transliacijos lietuvių kalba yra Lietuvoje girdimos ir mielai klausomos. Nenuostabu, kad so-

vietai jas, ypatingai Madrido, Vatikano ir Romos radijo pro- gramas, be pertraukos trukdo. Klausytojai, tačiau, suranda bū- dų ir priemonių jas išgirsti ir su- prasti. Jų daugis pageidauja pranešimų apie laisvųjų lietuvių veiklą, jų kūrybą, gyvenimo są- lygas ir kokios Lietuvos jie no- rėtų matyti ateity, be to, ir Vakarų socialinius bei politinius laimėjimus.

Darome žygių sudaryti prie VLIK Vykdomosios Tarybos do- kumentacijos ir tyrinėjimų cen- trą. Jei tai pavyktų, būtų daug atsiekta ir patobulinta.

— Ar Vlikas yra numatęs pa- rengti svaresnio, studijinio ar kt. pobūdžio veikalus? Kaip Tamsta — toliau teiravosi Eltos inf. — vertinate lietuvių spau- dos laisvajame pasauly vaidme- nį keliant Lietuvos laisvinimo bylos reikalą?

Spaudos vaidmuo yra didžiū- lės reikšmės. Norėtys, kad jį daugiau apie Lietuvos laisvės bylą rašytų, plačiau ir dažniau laisvinimo problemas diskutu- otų ir nebijotų skirtingų pasisa- kymų, kritikos. Tik tuo būdu galima laisvinimo darbą suinten- syvinti ir naujų jėgų pritrauk- ti. Tie pasisakymai betgi turė-

tu būti nauji, skirtingi ir kon- struktivūs. — Leidinių klau- simas pareina nuo lėšų. Jų, deja, trūksta.

Norėčiau padėkoti visuomenei už ligi šiol suteiktą Vlikui pa- ramą, bet taip pat prašyti nepa- miršti savo vargstančios tautos, tėvynės ir jos gyvybinių reika- lų, kuriais rūpinasi Vlikas ir ku- rie reikalingi didesnės ir gau- sesnės paramos. Nuo visuome- nės dosnumo pareis mūsų ra- dijo programų į Lietuvą, Eltos biuletenių, tyrinėjimo centro ir kitų darbų apimtis ir turinis. (E)

ZIRKLĖS

Zirkles išrastos maždaug apie 300 m. prieš Kr. Jos vienu ir tuo pačiu laiku pasirodė Itali- joje ir Galijoje, ir dėl to sunku pasakyti, kuris šių dienų kraštų yra jų tikroji tėvynė.

Jos, žinoma, yra ne tokios, kaip dabartinės. Jų du peištai buvo sujungti lenkta lanksčia plokštele.

Dabartinės formos žirklių yra surasta Irane kapuose.

Niekas negali spręsti savo pa- ties bylos.

Tėsinis posakis

Nurodymai: Įlašinkite truputį vandens ir Amerikos am- žinai mėgiamoji 7 Crown pražydę ir pavasario maloniau- siai siurbčiomajai gėrima. Tik padėdami. Geriausiems rezultatams atlekti, Sakyk Seagram ir būsi tikras.

SEAGRAM-DISTILLERS COMPANY, NEW YORK CITY, BLENDED WHISKEY, 85 PROOF, 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS Dabar yra lai- kas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materijui.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

4 1/2% current dividend **5%** on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPOYO SĄSKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendę kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOKAME 4 1/2%

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Vlrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

ISTAIGOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. iki 4 val. Ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 8 val., šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate 4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestčiuose
metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

"Aušros" sukaktis, 1883-1963

Rašo P. G.

Šį mėnesį sukanka 80 metų, kai pradėjo eiti Ragainėje, Prūsų Lietuvoje, "Aušra", pirmas lietuvių tautinio atgimimo spaudos organas, skiriamas pirmoje eilėje Didžiajai Lietuvai, kurioje lietuvių spauda buvo nuo 1864 metų uždrausta.

Pirmas "Aušros" numeris, nors ir datuotas kovo mėnesiu, buvo išspausdintas ir išsiuntinėtasis 1883 m. balandžio mėn. Lietuvių Enciklopedija sako, kad Dr. J. Basanavičius, gyvenęs tada Prahoje, gavo jį 1883 m. balandžio 19 d.

Taigi dabar sukako 80 metų nuo "Aušros" pasirodymo. Nors jiėjo tik trejus metus ir teturėjo tik kelis šimtus nuolatinių prenumeratorių, bet jos reikšmė lietuvių tautos atgimimo istorijoje labai didelė.

Jai sustojus, po trejų metų pradėjo eiti "Varpas", kuris buvo leidžiamas taip pat Madozoje Lietuvoje, slaptai gabenamas per sieną, skleidžiamas Didžiojoje Lietuvoje (atseit, Rusijos caro valdomoje Lietuvoje) ir nepaliovėjęs Prūsiose net ir po spaudos laisvės atgavimo (1904 m.).

Ejo, be to, ir kiti periodiniai lietuvių leidiniai užsieniuose, vėliau ir Didžiojoje Lietuvoje. "Aušros" pasėta sekla davė derlių didesnį, negu jos sumanytojai, redaktoriai Dr. J. Basanavičius, Jonas Šliupas, J. Adomaitis-Šernas ir J. Kriaučiūnas — bei leidėjai galėjo tikėtis.

"Aušros" 80 metų sukaktis, turėtų būti paminėta plačiau, negu tai buvo padaryta iki šiol. Šį trūkumą užpildyti yra nutarusi SLA Pildomoji Taryba.

Rašas šiuos žodžius nori čia papasakoti kai ką iš savo atsiminimų apie pirmąjį, kuklų "Aušros" minėjimą, įvykusį prieš 60 metų, kuriame ir jam teko dalyvauti.

Demonstracija prie Armino Paminklo

Apie pabaigą pereitų metų Dr. Kazio Griniaus Komitetas išleido antrąjį jo "Atsiminimų ir Minčių" tomą. Tai gražus, sklandžiai kalba parašytas ir labai įdomaus turinio veikalas. Kiekvienas lietuvis turėtų jį įsigyti ir perskaityti. Šitoje knygoje, tarp kitko, pasakojama, kaip 1903 m. įvyko "Aušros" ir Petro Armino

minėjimas Marijampolėje prie Armino paminklo. Minėjimą sumanė dr. K. Grinius ir suorganizavo "Artojų Draugija". Sumanytojo tikslas buvo "padaryti pirmą lietuvišką viešą demonstraciją, kad nors savo šalininkais ir pritarėjus sukaučiūtume".

Buvo praėję 20 metų nuo "Aušros" pasirodymo ir 50 metų nuo Petro Armino gimimo (1853—1885). Dr. Grinius sako, kad tai įvykė per Petrinės (šv. Petro atleidų dieną), 29-tą birželio.

Po sumos bažnyčioje susirinko prie P. Armino kapo kokie 300 žmonių, buvo padėtas prie jo paminklo metalinis vainikas su užrašu: "Petro Armino 1853—1903 ir Aušros 1883—1903 atminimui".

Vienas jaunas ūkininkas, kilęs nuo Pilyškių, Motiejus Vosylius, pasakė trumpą kalbą, kurios tekstą paduoda iš atminties "Atsiminimų" autorius. Nors Dr. Grinius nemini, bet ji tikrai buvo jo paties parašyta. Bet daktaras nekalbėjo, kad neužsitrauktų policijos persekiojimo. Tačiau įsaijoje demonstracijoje dalyvavo.

Petras Kriaučiūnas (buv. laikos teisėjas), jo žmona, buv. Arminienė, ir kiti artimi "aušrininkams" intelektualai laikėsi nuolačiai, buvo net išvažiuavę kitur, kad prie jų neprisi-kabintų žandarai.

Taip pat saugumo sumetimais, po Vosylius kalbos vienos ūkininkų veikėjas, Andrius Matulaitis iš Stebuliškių, užtraukė šventą giesmę.

Bet tai nebuvo minėjimo pabaiga. Tą pačią dieną apie pavakarį specialiai kviesių asmenų būrys susirinko kitoje vietoje. Dr. Grinius sako, kad tai buvo "Mokolų šleikių seklyčioje". Čia įsaijo klysta.

Susirinkimas įvyko Griniaus tėviškėje, Selemos Budoje. Rašas šiuos žodžius gerai tą įvykį atsimena, nes įsaijo tenai dalyvavo.

Atsiminimus, kurie yra išleisti Chicagoje, Grinius rašė tremtyje, nedaug teturėdamas išsivežtų iš Lietuvos dokumentų ir kitokių šaltinių. Pirmieji jo atsiminimai pasiliko kur tai užkasti Lietuvos žemėje. Atsidiūrgs tremtyje, įsaijo rašė daugiausia tik ką galėjo atsiminti. Amerikoje jam padėjo

ir kursto kai kurie administracijos priešai Washingtono — ir susidaro labai nemaloni atmosfera šios šalies sostinėje.

tuos atsiminimus papildyti ir patikslinti Vaclovas Biržiška, bet pastarasis, suprantama, visų detalių iš daktaro gyvenimo negalėjo žinoti.

Man atrodo, kad ir to "Aušros" bei Armino minėjimo data, kurių Grinius paduoda, nėra tikslai. Minėjimas ar tik nebus įvykęs keliomis savaitėmis anksčiau. Aš tada ruošiausi paskutiniams kvotimams iš 8 klasių gimnazijos. O birželio 29-tą kvotimai jau buvo praėję.

Mokoluose pas šleikius, greičiausiai, buvo kitas susirinkimas. Grinius rašo, kad jame buvo "politinės kalbos, deklamavimai, dainos, monologai". Bet minėjimo dienoje nebuvo nei daklamavimų, nei monologų — ir kalbėjo vienas tik Dr. K. Grinius (ir, netikėtai, buvo priverstas trumpai prabilti šių žodžių rašytojas).

Į Selemos Būdą

Vieną sekmadienį 1903 m. pavasarį, išėjęs iš Internato (valdinio bendrabučio), vaikštinėjau Varšuvos gatvėje (tada taip vadinosi didžiausioji gatvė Marijampolėje), laukdamas Artojų Draugijos narių, kurie paprastai susirinkdavo Miškinio, buv. "amerikanto", viešbutyje Prienų gatvėje, pasposėdžiauti, išsidalinti gautą iš Prūsų vėliausią literatūrą ir pasitarti apie jos platinimą.

Prieš kokius metus laiko, "artojiečių" prašomas, buvau sutikęs tiems jų posėdžiams vadovauti. Perskaitydavau jiems kokį įdomesnį straipsnį iš "Varpo" ar kurio kito laikraščio, paaiškinau nesu-prantamų jiems, "aukštų" žodžių prasmę ir atsakinėdavau jį klausimus.

(Bus daugiau)

LOS ANGELES, CALIF.

Vatikano ir Maskvos santykiai

Los Angeles amerikoniškoji spauda nemažai rašo apie popiežiaus ir komunizmo "taikinio sugyvenimo" politiką. Šios temos gvildenimas eina nuo komunistinių apaštalių Chruščiovo dukters ir jos vyro Adžubėjaus, apsilankymo Vatikane. Rašinių padaugėjo prieš pat Velykas, popiežiaus enciklikos "Pacem in terris" belaukiant.

Los Angeles Times viename straipsnyje aprašo, kokiu dėmesiu Washingtono sekama Vatikano ir Maskvos santykių overtiūra. Politikos vyrai nesą vienos nuomonės, kas pradėjo pirmuosius žingsnius Maskvos ir Vatikano kontaktai. Esą nemažai argumentų, kad iniciatyva išėjo iš Vatikano. Esą diplomatų, kurie daro išvadą, jog katalikų bažnyčios vadovybė siekianti ne vien tik apsaugoti už geležinės uždangos gyvenančius savo organizacijos narius (Lenkijos ir Vengrijos katalikus), bet popiežiaus iniciatyva esanti daug platesnės apimties, siekianti įsikūsti į Vakarų ir komunistinio pasaulio šaltąjį karą. Komunistai, vesdami šaltąjį karą, apie taiką kalba. Charakteringa esanti šių Velykų popiežiaus enciklikos pasirinkta tema — taika ant žemės.

Kai kurie Amerikos kongreso nariai esą nuomonės, jog ilgą gamtinę griežta antikomunistinė katalikų bažnyčios laikytena busiantai keičiama. Tai turės įtakos šaltajam karui. Popiežius turįs pasaulyje geriausią diplomatinę ir šnipų tarnybą. Kiekvienam popiežiaus žingsniui busi gerai iš anksto pasirašyta, susiplanuota. Amerika

neturi diplomatinių santykių su Vatikano. Tas, kaip Times rašo, kartais apskunkina Amerikai laiku pajusti Vatikano politikos kryptį.

Pabrėžiama, jog prezidentas Kennedy, pradėdamas prezidentavimą, buvęs nuomonės šaltąjį karą švelminti, bet susilaukęs ypatingai griežto pasipriešinimo iš dešiniojo sparno antikomunistų. Esą spekuliuojama, kad dabartinis popiežiaus ir Maskvos flirtas galįs būti katalikų bažnyčios visuotiniame suvažiavime pasireiškusių liberalinės jėgos paskatintas. Amerika savo "New Frontier" programa imasi kelti socialinį gerbūvį pietinės Amerikos valstybių, kurių gyventojų dauguma katalikai. Bažnyčios liberališkesnė laikytena galėtų pagelbėti Amerikos programą įgyventi, tačiau, popiežius ir Maskvai santykius užmezgus, busi gsdidelis komunizmo laimėjimas, nes komunizmas laisvajame pasaulyje susilauktų daugiau respekto. Chruščiovas seniai jau sakosi siekiąs "koegzistencijos" su Amerika. Amerikos katalikų bažnyčia dabar yra viena stipriausių katalikų pasaulio. Nauja Vatikano politika santykiuose su komunistais pakirstų Amerikos katalikų prieškomunistinę akciją.

Diplomatų spėliojama, jog Vatikano ir Maskvos dabartiniai pašnekėčiai galį atsiliepti ir į šio balandžio 28 dienos rinkimus Italijoje. Italų katalikams tebėra uždrausta balsuoti už komunistus, tačiau Chruščiovo dukterį ir jos vyrą, kaip "taikos baltuosius", įsileidus į Vatikaną,

komunistams simpatizuojančių italų katalikų nuomonė dar labiau palinkusi komunistų pusėn. Vatikaniui ir Kremliui santykius užmezgus keistusi ir Vakarų Vokietijoje politika, kurioje dominuoja katalikiškoji jėka per krikščionių demokratų partiją. Paveiktų ir Prancūzijos katalikų kontroliuojamas darbo unijas, kurios kovoja prieš komunizmą. Chruščiovas, siekdamas laisvojo pasaulio katalikų antikomunistinės kovos sumažinimo, galįs Vatikanui duoti nepaprastų pažadų.

Balsas prieš sovietų propagandą

L. A. Times skaitytojų balsų skyriuje išspausdino Frank Vaskas, Newark, N. J., pasirašytą laišką prieš sovietinę propagandą, kuri yra UNESCO leidinyje. Laiško autorius sako, jog to leidinio teigimas, kad Pabaltijo valstybės (Lietuva, Latvija ir Estija) savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą, yra šimtaprocentinė sovietų propaganda.

Frank Vaskas sako, jog tokio UNESCO leidinio pasirašymas buvo sukrečiantis lietuvių, latvių ir estų kilmės amerikiečių nusteibimas. Tasai UNESCO leidinys turėtų būti išimtas iš apyvartos. Tai tik sovietų propaganda.

Chruščiovas — "žvaigždė"

AP agentūros korespondentas amerikoniškojo spaudoje paskelbė amerikoniškosios ir sovietinės televizijos programų skirtumus. Sovietinė televizija turinti vieną vienintelę žvaigždę — Nikitą Chruščiovą. Jei įsai ir septynias valandas trunkančią kalbą sako, televizija perduoda. Niekam nėra rūpestio ir baimės, kad ši televizijos žvaigždė gali kam nusibosti.

Panašu ir pas mus. Kai kurių losangeliečių fotografijos, su "sekretoremis" ar su dešų vaikais apsisvainikavusių, yra nuolatiniškai kurių lietuviškųjų laikraščių skaitytojams pateikiamas grožis. J. Klauseikis

Eighty million captive people

Eastern Europe depends on Radio Free Europe for Free World news. R.F.E. hits Communism where it hurts. Support Radio Free Europe.

Send your contribution to Radio Free Europe Fund P.O. Box 1962, Mt. Vernon, N.Y. Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JUOZAS JOKANTAS

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Lietuvių gyvenimas Chicagoje šio šimtmčio pradžioje

20. Pirmųjų lietuvių gyvenimas Brighton Parke

Pirmieji lietuvių gyventojai Brighton parke buvo Andrašiūnai, Pikeliai, Variakojai, Kukuraičiai ir kt., ir vienas graborius, kurio pavardės nebeapamenu. Turbūt pirmasis lietuvis salūnininkas toje apylinkėje buvo Pikelis. Buvo jau ir lietuvių krautuvėlių, bet aš tebebuvo "žalias" ateivis, mažai ko pirkau, tad ir kralutėmės nesidomėjau.

Daugumas čia gyvenusių lietuvių dirbo prie geležinkelio vagonų, bet nemažas skaičius važiuodavo, arba pėsti eidavo dirbti į gyvulių skerdyklas — stockyardus.

Pirmoji Westsideje lietuvių parapija buvo Aušros Vartų ir tati buvo vienintelė lietuvių įstaiga. Vėliau pradėjo steigtis lietuvių organizacijos: pirmiausiai lietuvių socialistų kuopa, tada Keistučio klubas, kurių sumanytojas buvo Aleksandravičius. Kalbėtojais vakariečiai buvo neturtingi. Kurie parengimuose kalbėdavo, tai budavo atmintinai savo kalbėję išmokyti ir ją juokais pajavirindami visur tą

pačią kartodavo, o mes klausytojai ir gi buvome jau iš atminties išmokyti.

Tada ko ne visi ateiviū iš Lietuvos tebebuvo labai dideli katalikai ir kunigas su salūnininku čia pasidarė mūsų vieninteliai mokytojai ir visokiuose reikaluose patarėjai. Pats tebeatsimenu savo motinėls paskutinius žodžius Lietuvą apleidžiant: "Sūneli brangiausias, kur tu bebūtum, nepamiršk pagal savo supratimą mylėjęs Dievą!" Tad visomis išgalėmis stengiausi pagal savo supratimą taip daryti. Bet sunki gyvenimo kova, darbininkų skriaudimai, reikalas teisybės ir išieities išskoti, įtikino, kad mano supratimas buvo labai mažas. Ne tiek supratimo, kiek reikalo verčiamas įstojau į lietuvių klubą ir įsirašiau į socialistų kuopą, į kurią kunigai labai draudė stoti. Aš pamaniau, kad socialistai mano tikėjimo visai neliečia, tik rūpinasi mano kaip ir visų kitų darbo žmonių geresniu gyvenimu šiame sviete, tad baramas pasiteisindavau, kad "mesiu, išstosiu", nors neberekėjo, nes kaip užėjo depresija ir didelės sunkenybės, mūsų organizacijos pačios sugriuvo.

Pirmieji lietunia realstatininkai

Apie 1912 ar 1913 metus pamatėme didelės iškasas, garsinant, kad Crane kompanija pradės statyti didelius fabrikus visai arti mūsų gyvenamos vietos tarp 39 ir 43 gatvių ir Kedzie Avenue. Fabrikus,

kurie buvo prie 14 gatvės ir Canalport ave., nupirko kita bendrovė. Tada žemės pirkimai — realstatininkai — pradėjo supirkinėti žemę, ją matuoti sklypais, gatves išvesti ir šaligatvius "eindertais" išpilti. Toje apylinkėje gyvenę žmonės, ypač kurie dirbo Crane fabrikuose, bet gyveno 14 gatvės apylinkėje, pradėjo Brighton parke pirktis, kur sklypai tebebuvo nebrangūs — po du ar tris šimtus dolerių. Tačiau išilgai Kedzie jau pakėlė iki tūkstančio dolerių, o už kampinius sklypus net iki \$5,000. Iš lietuvių tokiais sklypų pirkimais pasireiškė Lipskis, Rozenskis ir Zakaras, kurie keliose vietose buvo užpirkę net po ištisą sub-diviziją. Lietuviai daugiausiai per juos savo sklypus įsigijo.

Pradėjus daugiau lietuvių apsigyventi, kilo sumanymas prašyti vyskupo, kad skirtų lietuviams lietuvių kunigą ir steigtų lietuvių parapiją. Town of Lake tuo laiku buvo vienas jaunas energingas kunigas Briška, kurio Brighton Parke lietuviai norėjo ir pagaliau gavo. Kun. Briška atėjo į šv. Juozapo ir šv. Onos bažnyčią, 38 Place ir California ave. kampe, kur rūsyje (beismente) buvo įrengta mažai šviesi kopytelė ir ją gražiai išpuošė ir įrengė lietuvių jautėsi labai patenkinti, susirinkdami, kaip vienos šeimos nariai. Toliau jau pradėta rūpintis sava bažnyčia. Vokiečiai lietuviams pasiūlė savo ką tik pastatytą bažnyčią su mokykla prie

43 gatvės ir California avenue; bet paprasė šimto tūkstančių dolerių... Tada kun. Briška gavo iš vieno turtingo žmogaus sklypą dovanomis, ir pradėjo statyti tą, kuri iki šiai dienai išsilaike.

Tais laikais darbo diena buvo 10 valandų po šešias dienas savaitėje. Už viršvalandžius daugiau nemokėjo. Vis dėlto, lietuviai atvykdavo laiko vakarines mokyklas lankyti, kalbos išmokyti, o pagaliau ir amato — daugiausiai kirpėjų, stalių, siuvėjų ir tp. Bet daugumas ir visiškai nieko nesiekė, tik karčiamose sėdėjo ir kozyriavo, nors ir tam reikėdavo mokintis, priešingai tave visada kiti apmaus ir visą laiką turėsi salūne kitems sąskaitas apmokėti.

Kaip pirmieji lietuviai Chicagoje linksminosi

Iš tokių tai salūnininkai turėjo pragyvenimą. Prie savo salūnų turėjo įsirengę svetainėles, kuriose surengdavo vakarus — su šokiais ir įvairiais pasilinksminimais. Bet lietuvių tarpe tada ypač apščiui dar buvo iš Lietuvos atvažiuusių ir visokių skandalistų bei mušėlių, kurie visur tik ir žiūrėdavo kaip prisikabinti ir skandalą sukelti. Kai kurie salūnininkai sumanė vasaros metui įrengti piknikams vietas užmiestyje ir tokiu būdu atsirado šiandieninės užiegos prie Kean avenue, Willow Springs, o Blinstrubas buvo dar anksčiau pasistengęs svetainę su karčiama

ir didelių daržų prie Archer ir Kean ave. kampo, kur elektriniais traukinėliais buvo patogus privažiavimas. Kita vieta buvo pasiekama elektriniu traukinėliu 22 gatvė, prie Des Plaines upės, kur šiandien yra žydų kapinės. Ten buvo derlingi ūkiai ir vešlus miškai, ir lietuviai tenai į piknikus važiuodavo kaip į kokius atlaisus, pilni traukinėliai ar gatvekariai. O kiek juokų ir gyvumo budavo dar kelionėje ir dar daugiau piknikų daržų pasiekus. Kadangi aplinkui būdavo ūkiai, kviečių ir rugių laukai, jaunimas kaip ir Lietuvoje eidavo į paruges vasilų rinkti, vainikėlių pinti... Tai taip čia gyvenimo atblokštis Lietuvos kaimo vaikai stengdavomės sau sudaryti gimtosios šalies iliuziją. Būdavo, einame būreliais susiję sausu keleliu per Archer avenue. Kokš smagumas, kiek juokavimo ir išdaigų. Pasiekus Des Plaines upės krantus, koks ten gamtos gražumas. Tik lakštingalos betrukdavo.

Nelabai toli, 26 gatvės ir Harlem ave. sankryžoje budavo čigonų miestas. Nueidavome ir ten būriais ir pavieniui paslapčiomis, pasiteirauti, ar mano mylimoji mergelė nori ką apie mane žinoti ar ne-nori.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2050 W. 63rd STREET

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIŪNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juška AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS

DR. V. KAUPAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGOS 736 WEST 35th STREET

DR. A. MACIŪNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MĚSKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET

A. MONTVIDAS, M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322 4010 WEST MADISON STREET

DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija specialiai GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. ASHLAND

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS 2652 WEST 59th STREET

Piliečių klubo veikla

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo susirinkimas įvyko kovo 17 d. Hollywood salėje.

Regimo komisija (Bernice Žemgulis, Mary Petkus ir Helen Vengeliauskienė) pranešė, kad pavasarinis šokių balius įvyks šeštadienį, gegužės 4 d. Dirbio salėje, 4500 So. Talman Ave.

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai, Speciali pagalba kojoms

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. G. SERNER LIETUVIŠ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas.

Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381 Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus

MOVING Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų. ANTANAS VILIMAS 3415 So. LITUANICA Avenue

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai - pilna aprauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8068

GRADINSKAS AUTOMATINIS RADIJAS SU STEREO FM • TV • FONOGRAFAI • MAGNETOFONAI J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. Frontier 6-1998

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠE MŲS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

MOVING APRDAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji dideli traukai - naujaisi kraustymo įrankiai) Igy metu patyrimas - Pigus ir saulinius patarimus JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 63rd Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Santa Fe geležinkelio traukinys nušoko nuo bėgių netoli Lomax, Ill. Keli asmenys buvo sužeisti.

val. vakaro. Šokiams gros A. Ramonio orkestras. Bus skaiant miniatūrinį šuniuką, kuriuos nors imk ir dėk į kišenių, - tokie meilūs. Prie geležinio "bromo" net iškaba sako: "Dogs for sale".

"Šienapūtė" prasideda Išlipęs iš duobės p. žuokas pasikasė smakrą, žiūrėdamas į pievas, kaip žolė sparčiai auga, lyg gero ūkininko avizis. Jis pareiškė: "Jau žolė tuoj reikės piauoti. Kai užleidi, tai tada mašina springsta ir veliasi. Geriau laikų nupiuoti".

Mudų su Slimonu apžvelgėme neaprepiamus pievų plotus abejuose keliu pusėse ir nutarėme, kad šieno būtų labai daug, jeigu tokią gerą žolę galvijam šertų. Tačiau čia nupiauta pievelių žolė suverčia patvoriuose arba palieka vietoje sudžiuti. Amerikoje, mat, taupumas reiškia nuostolį arba kenkia kitam bižniui.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 21 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd st. Pradžia 1:00 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Nariai, kurie esate neužsimokėję 1963 metų mokesčius, būtinai pasirūpinkite tai padaryti tame susirinkime. Adela Burba

PALOS HEIGHTS, ILL. Pavasaris eina laukais Iš Harlem Ave. pasukus į 127 gatvę, į rytus yra Palos Heights, kur savo ūkyje gyvena Juozas ir Ursulė Žukauskai, įsikūrę čia dar prieš II-jį karą. Pas juos jau žydi magnolijos, žibutės ir įvairūs daigai stiepiasi į saulę. Toliau į vakarus kalytose apylinkėse vaizdas taip pat pavasariškas. Visa Palos Heights apylinkė prašyvisi gintariniais pumpurais, gluosnių gelsvi jauni lapeliai skendi pakalnių mėlyname rūke tulumose.

Žukauskus rađome namie, nors "svečiai" dažnai neranda šeimininkų namie, kai jie išvažiuoja į kitas savo "kolonijas" nuosavybių apžiūreiti. Radome ir p. p. Slimonus iš Marquette Parko. Ponia viduje, o p. Slimonas tyru oru kvėpuoja, žiūrėdamas kaip p. Žukauskas prūda "kanavolija" ant lentų stovėdamas. Mat, storas ledas per žiemą auksines žuvelas buvo prie dugno prispaudęs. Sako, reikia "brudą" išvalyti, naujo vandens prileisti, kad žuvis būtų gera.

Ponia Žukauskienė taip pat sunkios žiemos buvo slogų prislėgta, tačiau josios optimizmas, energija ir "dinamiškas parakas" nugalė visus slogas. Gerai jaučiasi ir niekad nesensta, o moterims tai didelė garbė, net daugis senesniosios kartos žarašiškių gali jai pavydėti. O jau ir su skulptūros kolekcija p. Ž. gerokai praturtėjusi: eglėnelyje, tarp pušaičių pristatyta visokių figūrų figūraičiū - baltų, kaip sniegas, net paukščių ilgakojų, gandrų, gulbių, žodžiu, ko tik nori. Net šventųjų statulų netrūksta, įskaitant Beilėjų, kuris dabar yra saugiai padėtas iki kitų Kalėdų. Mat, ponia Žukauskienė yra didelė statulų mėgėja. O tų paukščių (žinoma, gyvų) povų, baltų kala-

kutų ir kitokių, netrūksta, neskaityant miniatūrinų šuniukų, kuriuos nors imk ir dėk į kišenių, - tokie meilūs. Prie geležinio "bromo" net iškaba sako: "Dogs for sale".

"Šienapūtė" prasideda Išlipęs iš duobės p. žuokas pasikasė smakrą, žiūrėdamas į pievas, kaip žolė sparčiai auga, lyg gero ūkininko avizis. Jis pareiškė: "Jau žolė tuoj reikės piauoti. Kai užleidi, tai tada mašina springsta ir veliasi. Geriau laikų nupiuoti".

Mudų su Slimonu apžvelgėme neaprepiamus pievų plotus abejuose keliu pusėse ir nutarėme, kad šieno būtų labai daug, jeigu tokią gerą žolę galvijam šertų. Tačiau čia nupiauta pievelių žolė suverčia patvoriuose arba palieka vietoje sudžiuti. Amerikoje, mat, taupumas reiškia nuostolį arba kenkia kitam bižniui.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 21 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd st. Pradžia 1:00 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Nariai, kurie esate neužsimokėję 1963 metų mokesčius, būtinai pasirūpinkite tai padaryti tame susirinkime. Adela Burba

PALOS HEIGHTS, ILL. Pavasaris eina laukais Iš Harlem Ave. pasukus į 127 gatvę, į rytus yra Palos Heights, kur savo ūkyje gyvena Juozas ir Ursulė Žukauskai, įsikūrę čia dar prieš II-jį karą. Pas juos jau žydi magnolijos, žibutės ir įvairūs daigai stiepiasi į saulę. Toliau į vakarus kalytose apylinkėse vaizdas taip pat pavasariškas. Visa Palos Heights apylinkė prašyvisi gintariniais pumpurais, gluosnių gelsvi jauni lapeliai skendi pakalnių mėlyname rūke tulumose.

Žukauskus rađome namie, nors "svečiai" dažnai neranda šeimininkų namie, kai jie išvažiuoja į kitas savo "kolonijas" nuosavybių apžiūreiti. Radome ir p. p. Slimonus iš Marquette Parko. Ponia viduje, o p. Slimonas tyru oru kvėpuoja, žiūrėdamas kaip p. Žukauskas prūda "kanavolija" ant lentų stovėdamas. Mat, storas ledas per žiemą auksines žuvelas buvo prie dugno prispaudęs. Sako, reikia "brudą" išvalyti, naujo vandens prileisti, kad žuvis būtų gera.

Ponia Žukauskienė taip pat sunkios žiemos buvo slogų prislėgta, tačiau josios optimizmas, energija ir "dinamiškas parakas" nugalė visus slogas. Gerai jaučiasi ir niekad nesensta, o moterims tai didelė garbė, net daugis senesniosios kartos žarašiškių gali jai pavydėti. O jau ir su skulptūros kolekcija p. Ž. gerokai praturtėjusi: eglėnelyje, tarp pušaičių pristatyta visokių figūrų figūraičiū - baltų, kaip sniegas, net paukščių ilgakojų, gandrų, gulbių, žodžiu, ko tik nori. Net šventųjų statulų netrūksta, įskaitant Beilėjų, kuris dabar yra saugiai padėtas iki kitų Kalėdų. Mat, ponia Žukauskienė yra didelė statulų mėgėja. O tų paukščių (žinoma, gyvų) povų, baltų kala-

Tardo Sanitarinį distriktą Illinoiso Senato komitetas Sanitariniam distriktui iširti praėitą antradienį apklausinėjo pačią distrikto prezidentą Chesrow ir patikėtinis (trustees) Walterį Baltis, Marshall Korshak, Vincent Garrity ir John Brandt, o dieną prieš tai išklausė valst. gynėją Daniel P. Ward ir Charles Smith, kurs yra paties mero Daley priskirtas administraciniu patarėju prezidentui Chesrow.

Senato komitetas svarsto priemones, kaip naujų įstatymų priemonėmis pravesti Sanitariniame distrikte reikalingas reformas.

Mirė dr. Walter Yovaišas Danville (Ill.) ligoninėje vakar 4 valandą ryto mirė dr. Walter Yovaišas, kuris ilgoką laiką tarnavo JAV karinėse jėgose.

Mediciną velionis baigė Chicagoje. Kurį laiką vertėsi gydytoju praktika Rockforde. Vėliau kariuomenėje tarnavo gydytoju.

Širdinga Biežu padėka Širdingai dėkoju mano brangaus vyro ir mūsų vaikų tėvo Mykolo J. Biežos giminėms, draugams ir prieteliams, kurie padėjo pergyventi skaudžias liūdesio ir prislėgimo valandas, kai negailestinga mirtis išplėšė jį iš mūsų tarpo.

Jis mirė šių metų kovo mėn. 25 dieną, ir po gedulingų pamaldų Hot Springs šv. Jono bažnyčioje jis buvo nulydėtas į Kalvarijos kapines ir ten palaidotas amžinam poilsiui.

Širdingai dėkojame giminėms ir draugams už atsilankymą koplyčioje, už užrašytas mišias ir gėlių vainikus. Dėkojame Pirmo Pasaul. karo veteranų 13-to Posto nariams grabnešiams ir už jų atliktas apeigas kapinėse.

Širdingai ačiū visiems, dalyvavusiems laidotuvsė, pareiškusiems užuojautą gyvu žodžiu ir atvirutėmis.

Nulūdė lieka: Žmona Frances, sūnus Stanley su šeima, dukė Genny Neol, jos vyras Davis ir jų šeima.

A + A KAROLIS OKSAS Gyv. 2341 West 23rd Place Mirė 1963 m. balandžio mėn. 16 d., 2:45 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Mažienių parap., Gentių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko nulūdė: žmona Mary, pagal tėvus Kuchinskaitė, dukė Genevieve, žentas Stanley Kuznik, 2 anūkai: Cathy ir Jimmy, 3 pusbroliai: Bruno, Peter ir Michael Oksai su šeimomis, švogeris Michael Kuchin, švogerka Emma. Lietuvoje liko brolis Juozapas Oksas ir 3 seserys: Juzė Kuncienė, Petronėlė Grigaliūnienė ir Kotryna Yanuškienė. Priklausė Dariaus ir Girėno Amer. Leg. 271 postui, Lithuanian White Star Benefit Club, Liet. Ūkininkų d-ja, Liet. Piliečių Darbininkų Pašalpos klubui. Kūnas pasarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2314 West 23rd Place. Penktadienį, balandžio 19 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Ausros Vartų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Karolio Oksos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinti.

Nulūdė lieka: Žmona, dukė, anūkai ir kiti giminės. Laidotuvių Direktorius Steponas C. Lackawicz. Tel. VI 7-6672.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros klubo susirinkimas įvyks trečiądienį, balandžio 17 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd Street. Pradžia 8:00 val. vak. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Adela Burba, rašt.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

LOVEIKIS Telegrama | Viskas Pasaulio Dalis Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams KVIETKININKAS 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA Republic 7-8600 RRepublic 7-8601

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIOJI IR DIDŽIAUSIOJI LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: YArds 7-1741 - 1742 4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAfayette 3-9440 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st Street Tel.: GROvehill 6-2345-6 1410 So. 50th Ave., Cicero Tel.: TOWnhall 3-2108-9 Trys moderniškos koplyčios Aikštė automobiliams statyti

NARIAI Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS 4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-8572 GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139 P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228 VASATTIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

Didelės pienburių muštynės

Sekmadienį, Velykų pirmą dieną, Bridgeporte, 34-toj gatvėj, tarp Halsted ir Emerald, vakare įvyko didelės pienburių muštynės. Mušėsi, kaip šilakojuje. Vienas nugabentas į ligoninę, o 25 buvo nuvežti į policijos stotį.

Kokia tų muštynių priežastis? Kur jos prasidėjo? Kas joms vadovavo? Kas tuos mušeikas sukūrė? Susirinkusieji vienas kito klausinėjo, bet niekas nežinojo. Tos apylinkės gyventojai ir praeiviai tiek težino, kad lygiai pusę devynių vienas automobilis po

kito pradėjo važiuoti į 34-tos gatvės nurodytą vietą ir, kaip perkunija giedrų vakarą, pradėjo iš mašinų verstis 15-16.17 metų jaunimas, ginčytis ir daužyti vieni kitiems antausius ir žandus.

Mašinų buvo daug, bet patys svarbiausieji mušeikos ir triukšmadariai buvo susėdę trijose mašinosė. Mašinos buvo pilnutėlės — priešaky ir užpakaly. Jaunuoliai buvo susigrūdę. Nespejo viena mašina sustoti vietoje, tuojau privažiuo antroji. Kaip iš vienos, taip iš antros pasipylė įvairaus amžiaus vyrukai, daugiausia pienburiiai, dar 20 metų amžiaus nepasiekę.

Viskas prasidėjo garsiais žodžiais. Praeiviai negalėjo suprasti, nes jie kalbėjo angliškai, vien tik pienburiams suprantama kalba. Po žodžių, buvo paleistos kumštys. Pradžioje kumščiaivosi tiktaigėnų vadai, garsiausiai rėksniai. Vėliau kumštis paleido ir kiti. Iš vienos pusės buvo gražu žiūrėti, kaip tie pienburiiai vienas kitam antausius skaldė, bet iš kitos pusės darėsi baisu. Su kiekviena minute tas daužymas darėsi stipresnis, smūgiai smarkesni. Vienas kitas, gavęs smarkesnį smūgį, jau buvo bepradedęs svaiguoti. Gerai, kad jie dar nesigriebė akmenų ar peilių. Įniršimas buvo toks didelis, kad jie vienas kitą galėjo iki mirties pribaugti.

Tuojau pradėjo rinktis žmonės. Vietoje gyvenantieji žmonės atsidarinėjo langus ir sekė pienburių peštynes. Žmonės ėjo iš Halsted ir Emerald gatvių. Netrukus prisirinko didoka minia, kuri nuo šaligatvių atydziai sekė pienburių barnius ir peštynes.

Susidarė įspūdis, kad vienas, gana aukštas vyrukas, buvo stipriausias. Jo kirsti smūgiai apriamo porą priešingos pusės vyrukai. Bet staigiai kaip ir iš užpakalio prasižėžė kokių 16-17 metų mergina. Aukšta, gražiai nauagušis, švariai, bet beveik berniukiškai apsirengusi. Ji priėjo prie vieno vaduko ir suriko: —Hit him hard! Hit him hard!

Matyt, kad josios žodis buvo įtakingas. Pirmia besitraukęs vyrukas tik žengė pirmyn ir rėžė priešingos pusės vadukui. Tas galvą pakraipė, palingavo ir beveik sudribo. Tuoj pasipylė daugiau smūgių. Muštynės pradėjo labai įkaisti. Atrodė, kad ir vadovavusiai merginai galės kliūti, o gal ir kliuvo.

Kaip tik tuo momentu iš abiejų gatvės galų pradėjo važiuoti policija. Iššokę policininkai tuojau apsupo besimušančius pienburius. Beveik tuo pačiu metu atvažiuo ir didysis policijos vežimas suimtiesiems. Policija ilgai neklausinėjo. Kiekvienas pienburius, kuris tiktaig dalyvavo peštynėse, suimtas ir nuvežtas į policijos stotį. Ten jie turės aiškintis.

Vienas jaunuolis paskubomis buvo nugabentas į ligoninę.

Tokių muštynių Bridgeporto gyventojai jau seniai nematė. Niekas nesitikėjo, kad pirmą Velykų dieną gerų tėvų

ALFONSE F. WELLS,

Aukštesnio teismo teisėjas, vakar gavo svarbų paskyrimą Amerikos Legijono vadovybėje. Naujai išrinktas Amerikos Legijono komandierius paskyrė teisėją Wells, kaip Illinois valstybės atstovą Amerikos Legijono įstatymų komisijoje, būti ryšininku su įstatymų leidėjais kongrese. Teisėjas Wells įstatymų leidėjams turės referuoti įvairiais reikalais, bet tuo pačiu metu jam bus progos arčiau susipažinti su kongreso atstovais ir veikiančiais komitetais.

vaikai būtų sukėlę tokias muštynes.

Nežinia, kas pranešė policijai. Bent tiek smagu, kad šį kartą policija greitai pribuvo ir visus karštagalvius nusivežė. Dabar jiems teks aiškintis, kad nekalti. Būtų įdomu patirti, iš ko tos muštynės prasidėjo. *Korespondentas*

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Naujas detektyvų viršininkas

Chicago policijos viršininkas O. W. Wilsonas paskyrė kpt. Otto B. Kreugerį detektyvų viršininku į vietą Maurice Begnerio, kuris užims Irving Park policijos stoties kapotino postą.

Kaip detektyvų viršininkas Begneris gaudavo per metus metus \$18,240 algos. Dabar, eidamas Irving Park policijos kapotino pareigas, jis gaus \$12,384. Tuo tarpu Kreuger, kuris gavo per metus \$15,792 kaip detektyvų viršininko padėjėjas, dabar gaus \$16,572.

Atrodo, kad policijos viršininkas nebuvo patenkintas Begnerio sugebėjimais, todėl jį ir pašalino nuo detektyvų viršininko pareigų.

Nušovė svečią

Edward J. Zimmerman (6830 S. Marshallfield Ave.) sveičiavosi pas savo draugą Ronald Raschke (9818 Utica St., Evergreen Park). Po pietų jie nuėjo žiūrėti televizijos. Staigiai pasigirdo šūvis. Susijaudinęs Raschke savo žmonai pavareikė, jog tokio baisi tragedija atsitiko apžiūrinėjant revolvėrį.

Raschke, kuris serga cukriniu liga, buvo tiek sukrėstas, jog policijai jį teko vežti į ligoninę.

Nušautasis Zimmerman buvo tik 33 metų amžiaus.

Cook kauntės ligoninėje rasta 200 saugumo pažeidimų

Sidney D. Smith, statybos komisierius, sako jog pastatų saugumo kom-j-a, susidedanti iš septynių vyrų, per dvi dienas apžiūrinėjo Cook kauntės ligoninę ir surado 200 nepriteklių, atseit, pažeidimų.

Tie nepritekliai ešą maži ir lengvai galės būti pataisyti. Daugiausia saugumo pažeidimų sudarančios durys, kurios neturinčios automatiškų prietaisų, kad galėtų pačios užsidaryti.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia
ANALYTICAL CHEMIST
Permanent position now open for Analytical Chemist to head department in research division. Responsibilities include the application of nonbiological and analytical methods for the company's products in feeds and animal tissues and for the clearance of analytical methods by accrediting agencies.
Please forward resume and references to:
PERSONNEL MANAGER
All resumes processed rapidly and confidentially.
DR. SALSBUURY'S LABORATORIES
Charles City, Iowa

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų
HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų
TYPISTS
For State Farm Mutual Ins. company's new office building in Golf Mill area. Several related office positions available. Good opportunity if your children are grown and you want to work again.
Vacation with pay, group life insurance, and other benefits.
Call Mr. BARTLOW — SP 5-4000

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkų
REIKALINGA PORA
PATKIMA ANGLISKAI KALBANTI PORA atlikti namų ruošos darbus šeimai, gyvenančiai HIGHLAND PARKE
Vyras turi atlikti sunkiusius namų ruošos darbus — valymas ir truputi soferiauti, taip pat tvarkyti sodą ir siltnamį.
Moteris turės skalbti ir pavaduoti virėją bei tarnaitę, kai bus jų laisva diena.
GERAS ATLYGINIMAS IR 5 KAMBARIŲ BUTAS su visais baldais pagal susitarimą. Dėl susitarimo asmeniškai kreiptis į Mrs. HORA tel. 292-2505

REIKALINGA MERGINA ar moteris bendram namų ruošos darbui 3-5 dienas savaitėje. Skambinti tel. 677-6817.
REIKALINGA MOTERIS mėgstanti ir mokanti dirbti virtuvėje. Kartais reiks pastovėti už baro. Amžius nesvarbu.
Rašykite ar skambinkite: Mrs. BERNICE DAUMANTAS, R 2, WEST OLIVE, MICH. Tel.: 842-2378 (Grand Haven, Mich.).
REIKALINGA ŠEIMININKĖ, namų ruošos darbus bei virimui gražuose priemiesčio namuose. Turės atskirą kambarį su vonia, maloni suaugusių šeimai, pastovus darbas, geras atlyginimas, reikalingos rekomendacijos. Skambinti VE 5-3798 arba rašyti angliškai, "Naujienos", Box Nr. 4896, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia
REIKALINGAS DARBININKAS FARMOJE
Kas nori dirbti, skambinkite tuojau telefonu CA 6-5821
1840 So. Halsted — J. Seibutis

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui
VIDAUS DEKORUOTOJO NAMAS — 6 kamb. gražiai sutvarkytas. Gazo šild., nauji elektros laidai viduj ir iš lauko. Naujas "New Orleans" žaidimo kambarys, baras, 2 vonios, erdvus aukštasis, kur galima įrengti atskirą butą. Dėl susitarimo skambinti dienomis metu 374-0222, vakarais ES 5-1228, 9231 SO. CLYDE AVE.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
PARDUODAMA RUBŲ VALYKLA Marquette Parko rajone. GR 6-0623
ROOMS WANTED Ieško Kambarių
REIKALINGAS 4 kambarių butas suaugusiems Brighton Parke ar Marquette Parke. Skambinti PR 8-7371.

TRUMPAI
— Dail. Anastazijos Tamošaitienės dailės paroda Montrealo universitete atidaroma balandžio mėn. 19 d. Studentų Club Artistique pakvietė dailininkę Tamošaitienę surengti tapybos, guašo ir kilimų parodą. Parodoje išstato: 25 guašo, 20 tapybos ir 5 kilimus.

ŠIMAITIS
Realty, Income Tax Service
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas
A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išmalinamie ir daržome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujina arba naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo neperis.
KAMINAI — mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdzius ir originalius kaminius: tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę.
DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilnai apsidraudę. — Nemokami apsižiūrinimai. — Zemiausias kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekundieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778 Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412 ir Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmieste.
Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447.

“VARPO” CHORO iš Toronto KONCERTAS
įvyks š. m. gegužės 19 d. (sekmadienį) 3 val. p. p. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Bilietai jau gaunami: Marginiai, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585, Tvero brang. kraut., 2646 W. 69th St., tel. RE 7-1941, Daina TV, 3321 So. Halsted St., tel. CL 4-5665, Memėnų krautuvėje, Cicero, 1439 So. 49th Ave., tel. TO 3-5750, Jonaičio vaist., 2735 W. 43rd St., tel. VI 7-9695. — Koncertą rengia JAV LB Kultūros Fondas.

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminais ir žemais nuosimėmis mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PAJAMŲ MŪRAS, 8 kamb., 2 vonios, 2 virtuvės, gazo šild., gera vieta. \$20,000.
NAUJAS 5½ kamb. mūras, arti mokyklos, parko, garažas, karpetai, alum. langai. \$24,400.
NAUJAS 4 kamb. mūras, platus sklypas, garažas, gazo šild., našlė prašo \$20,000.
PUIKUS MŪRO bungalow, dideli kamb., modern vonios, virtuvė, rūšys, graži vieta. \$22,800.
2 BUTŲ MEDINIS, apkalts 2x4 kamb. butai, atskiri šildymai gazi. \$9,000.
8 KAMB. BUNGALOW dideliai žemai ir pajamos, 2 vonios, įrengtas beismontas. \$17,400.
4 BUTŲ MEDINIS, \$200 nuomos mėn., gera vieta, kaina \$9,800.
BRIGHTON PARKE mūro namas, 3 butai, garažas, 50 p. lotas. \$26,000.
1½ AUKŠTO 3 butų medis, 37 p. sklypas, naujai sutvarkyti butai, didelis garažas. \$14,800.
TURIME LOTA 45 pėdų rinktineje rezidencijų vietoje. Kreiptis betarpiškai. \$11,500.
NAUJAS modernus 6 kamb. mūras ir 2 auto mūro garažas, electronic durys, įrengtas rūšys. Įmokėti \$5,500. Ne pirkinys, bet dovana. \$22,000.
PERTVARKYTAS BUNGALOW, 2 butai, 4 ir 3 kamb., naujas šildymas gazo, mūro garažas. \$23,400 arba geras pasiūlymas.

K. VALDIS REAL ESTATE
2458 West 69th Street — Tel.: RE 7-7200
MŪRINIS 1½ a. (5 ap. ir 3 viršuj), garažas, M. Parke, \$15,900.
MŪRINIS, 2 butai ir butas rūšys, garažas, M. Parke, \$26,900.
MŪRINIS 3x4, po 2 mieg. kiekvienam, garažas, Brighton P., \$23,500.
MŪRINIS 2 butai, garažas, naujas šild., prie mūso įstaigos, \$23,900.
MEDINIS 5 kamb., aukšta palėpė, naujas šild., \$14,000.
MEDINIS 4 kamb., visi dideli, platus lotas, M. Parke, \$10,000.
MŪRINIS naujas, 2x5½, platus lotas, naujas šild. gazu, \$39,800.
MEDINIS 4 kamb. ir "Cleaners" biznis, rūšys, garažas, \$13,800.
MŪRINIS 6 kamb., naujas šild. gazu, garažas, M. Parke, \$16,900.
GERAI IŠLAIKYTAS 2 butų namas, arti M. Parke, garažas, \$17,900.

KAIRYS, 2501 W. 69th St. HE 6-5151 ar HE 6-2099
NAUJAI ATREMONTUOTAS 5½ kamb. medis, 3 mieg., moderni kabin. virtuvė ir vonia su "Vanity" įreng. naujas alyvos šild. garažas, arti 65th ir Western. Tik \$16,500. Vertas pamatyti!
PAJAMŲ MŪRINIS bungalow, 5 kamb., 3 mieg., ir 3 kamb. su vonia rūšys, naujas gazo šild., Gage Parke. Tik \$19,500.
DRAUDIMO AGENTORA, PATARMAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ — J. BACEVICIUS
Member of S. W. R. E. Board, Lith. Chamber of Commerce Bonded by the Board of Insurance Underwriters

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - INCOME TAX
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 5.
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233
DU SVARCS mūr. namai ant vieno sklypo Marquette Pk. \$17,900.
TAVERNA, 3x3 ir 1.4. 2 aukštų mūr. Marquette Pk. Geras biznis. Tik \$31,000. Apžiūrėkite!
7½ KAMB. 10 METŲ mūr. rezidencija ant 1¼ akro žemės La Grange. Įrengtas rūšys. Gazo šiluma. Kilimai. 2½ vonios. — Su namu sujungtas mūr. garažas. Apžiūrėkite — tikrai patiks!
5½ ir 3 KAMB. MŪR. prie Marquette Pk. su 25 pėdų tūščių sklypu šalia. Gazo šiluma. Garažas. Viskas \$19,000.
\$15,000. — BRIGHTON PK. švarus 4½ ir 4 kamb. med. Gazo šiluma. Garažas. Alum. langai.
2 METŲ 5½ kamb. mūr. prie 67-os ir Western. Gazo šiluma. Kilimai. Vienu tvora. \$18,500 — arba geriausias pasiūlymas.
ANT 50 PĖDŲ sklypo 5½ kamb. 9 m. mūr. su prijungtu garažu. Įvažiavimas iš šono. Kilimai. Gazo šiluma. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas rūšys. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galima rytoti užimti \$30,000.
SAVININKAS išsikelia iš Chicago 6 metų 5½ kamb. mūr. namas ant 35 pėdų sklypo. Ažuolo medis. Gazo šildymas. 1½ mašinos garažas. Metalinė tvora. Gera progai \$18,900.
VASARVIETĖ su visais įrengimais ir atsargomis Sandūnuose. Apie \$12,000 gryno pelno per sezoną. Rimtas pasiūlymas nebus atmetas!

1½ AUKŠTO mūr.: 5½ ir 4½, Marquette Pk. Naujas gazo-karšto vandens šildymas. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. \$26,500.
PARDUOS NEBRANGIAI 2x3 ir biznio patalpa mūr. name Marquette Pk. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Gera vieta.
5 METŲ 2x4½ mūr. Marquette Pk. Ažuolo medis. Keramikos plytelės. 2 šildymo sistemos. Kilimai. Alum. langai. Apžiūrėkite!
LABAI MODERNISKAS 5½ kamb. 2 metų mūr. Gage Pk. Kepimo - virimo krosny. Apsauga nuo potvynio. 1½ vonios. Tinkamas bet kokios profesijos šeimai.
7 METŲ 5½ kamb. mūr. bungalow prie 71-os ir St. Louis. Gazo šiluma. Kilimai. \$19,000. Geras — apžiūrėkite!
OAK LAWN 5 kamb. 11 metų mūr. ant 40 pėdų sklypo. Gazo šiluma. Garažas. \$16,750.
\$600 MĖN. PAJAMŲ — 4x4 10 metų mūr. Brookfielde. 4 atskiros šildymo sistemos. Saldytuvai ir krosny. Dvigubi langai. Didelis sklypas. \$49,500.
1 VAKARUS nuo Pulaski 8 metų 4½ kamb. mūr. Apsauga nuo potvynio. 2 maš. garažas. \$20,750 — arba artimiausias pasiūlymas.

PILDOME INCOME TAKSAS
P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street. Walbrook 5-6015
MARQUETTE PARKE, 6 DIDELI KAMB., MŪRINIS, naujas stogas ir vonia. \$16,000.
5 MIEG. LUXUSINĖ REZIDENCIJA netoli Marijos aukšt. mokyklos, prie namo kaina.
2 x 5½, MARQUETTE PARKE, 3 metu, 36 pėdų sklypas, garažas. \$43,500.

DVIEJU BUTŲ MEDINIS, PLATUS SKLYPAS, prie Marquette Parko. \$17,900.
TAVERNA IR 2 BUTAI GAGE PARKE. \$33,500.
APYNAUJIS 4½ IR 3 KAMB. MARQUETTE PARKE, 30 pėdų sklypas. \$25,000.

NERIS REAL ESTATE
6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321
PERKAME, parduodame, mainome įvairius dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street Prospect 8-5454
POSEN
Išnuomojamas arba parduodamas 3 miegamųjų mūrinis ranch stilius, 1½ vonios, 2 blokai iki mokyklų. Geras susisiekimas.
14719 HARRISON PU 5-0200

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINAI "NAUJIENOSE"
KAIMYNE,
Gal Jūs norite parduoti, pirkti ar išnuomoti savo nuosavybę? O gal Jums reikia užpildyti INCOME TAX ar koki nors kitokių teisiniu pataravimū? Visą Jums gali atlikti tiksliai, sąžiningai ir greitai
S I M K U S
Realty - Notary Public
4259 So. MAPLEWOOD AVE. Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046
PROGA BRIGHTON PARKE 2 butų po 5 kamb., moderniskas mūrinis, įrengtas rūšys, daug įvairių priedų. \$28,500.
A. NORKUS REAL ESTATE
Income Tax Service
2405 West 51st St. WA 5-5030
6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, APRIL 17, 1963

3%
ANT BONUS SAŠKAITŲ
ir
APDRAUSTA
Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. • Chicago 32
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois
TAISOME AUTOMOBILIUS IR PARDUODAME GAZOLINA K & D TEXACO
Lietuviai
KARL SARPALIUS ir DON WIZA
7001 S. Western Ave. PR 8-9609

LIETUVISKAS PLAUKŲ KIRPEJAS
Kirpimai iš mano pavyzdžių. Veido pagerinimai įvairius MASAŽAI. Įvairi vokiečių kosmetika. 752 WEST 33 STREET Tel. 326-9575

Siuntinių išsiuntimas
ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

LIETUVIŠKO SKONIO SVIESTAS JAU RINKOJE
Homeland European Style Butter (Saldus mėlyname įpakavime). Reikalaukite visose krautuvėse.
Atstovybė: V & S DISTRIBUTORS
5658 So. Western Avenue. — Tel.: HE 6-1120 ir RE 7-5803

SKUBIAI
IŠNUOMOJAMA MAISTO KRAUTUVĖ ir 5 kambarių butas.
TEIRAUTIS
tel.: YA 7-0677
arba vakarais HE 4-0785.